

št. 96 (21.029) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Žakerij nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Goriču pri Gorenji Trebišu od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 26. APRILA 2014

Na 18. strani

Eugenio je spet postal Evgen

V ŽIVO

4 0 4 26
9 771124 666007

Kako sem dočakal letošnji dan OF

DUŠAN UDOVIČ

Kako sem dočakal letošnji dan OF, ki zame spada med najpomembnejše slovenske praznike? Naj povem svoje vtise ob dveh dogodkih.

Iz radovednosti sem pred dnevi, ob povratku iz Ljubljane, zavil z avtocestami proti Cerknici in zapeljal do Grahovega, kjer so v začetku aprila ob udeležbi slovenske desne politične elite odkrili spomenik domobranjem. Tako kot je bilo takrat zapisano v medijih, je to nekakšen zid, ki pomakne v ozadje obeležji partizanom in pesniku Baltišču, ki je med partizanskim napadom zgorel v domobranci postojanki. Kot je bilo pričakovati, je postavitev spomenika italijanskim in potem nemškim kvizilngom, marsikdo odločno osporaval. V oči bode zlasti napis, ki je skupok revanšizma in potvarjanja zgodovine. Ker v našem dnevniku še ni bil objavljen, ga tu navajam: »Na tem kraju so leta gospodovega 1943 posadko domobrancov slovenske narodne vojske s topovi in ognjem pobili komunisti, bratje po rodu, tujci po misli. Čakamo strnjeni v prst, da rod, ki iz vaših poraja se vrst, zdobil bo lažnivega molka okove, da spet pridobimo ukradeno čast in vrne resnica vam voljo za rast«.

Po oceni govornikov ob odprtiju, naj bi bil to korak k narodni spravi. V resnicah kaže, da gre za korak v nasprotno smer. Je bila od okupatorjev plačana in oborožena vojska res »narodna vojska«, ki zasludi, da se ji povrne »ukradena čast«? Zdrav razum kolikor toliko informiranega človeka težko prenese take trditve. S takimi spomeniki se bo zgodovinska razklanost med slovenskimi ljudmi lahko samo še poglobila.

V Grahovem me je prevzel občutek, kako daleč od tega, kar se dogaja danes, je spravno dejanje, ki sta ga v Kočevskem rogu na začetku devetdesetih let opravila slovenski metropolit Alojzij Šuštar in tedanji predsednik republike Milan Kučan. Tistem daljnovidnemu dejanju, ki je pomenilo dober začetek, slovenske politične elite niso bile zmorne slediti. Tako smo danes glede zgodovine bolj skregani, kot smo bili kadar koli, kar nujno vpliva tudi na odnose v političnem dogajanjem.

Lep primer nerazsodnega igračkanja z zgodovino imamo te dni tudi pri nas na Goriškem, kjer se nekaterim zdi, da ne morejo živeti brez Titovega napisa na Sabotinu. Tako spet prekladajo kamenje in obetajo se nam baklade. V ciga-vo korist?

NADALJEVANJE NA 3. STRANI

25. APRIL - Svečanosti ob italijanskem prazniku osvoboditve

Pomen demokracije in temeljnih ustavnih vrednot

Prireditve v Rižarni in drugod po Furlaniji-Julijski krajini

25. APRIL - Pomembna pobuda

V Villorbi spomenik slovenskim antifašistom

TREVISO - V kraju Villorbi pri Trevisu so včeraj slavnostno odkrili spomenik (na slikah) slovenskim rodoljubom in antifašistom, ki so bili ustreljeni na osnovi razsodbe t.i. drugega tržaškega

procesa. Pinko Tomažič, Viktor Bobek, Ivan Ivančič, Simon Kos in Ivan Vadnal so bili usmrčeni na openskem strelišču, nato so jih tajno pokopali na pokopališču v Villorbi.

UKRAJINA Napetost vse bolj narašča

KIJEV - Ukrainska vojska je začela drugo fazo operacije proti proruskim separatistom, med katero namreč obkljuti Slavjansk in tako separatistom preprečiti, da bi se številno okrepili. Na nemirnem vzhodu Ukrajine se je medtem nadaljevalo nasilje, Zahod pa je napovedal možnost novih sankcij proti Moskvi.

Na 11. strani

GORIŠKA POKRAJINA - Podatki o sortiranju Z upadom potrošnje tudi manj odpadkov

Nadaljevanje na 3. strani

1,20 €

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46 art. 1, comma 1, NE/IS

4 0 4 26

9 771124 666007

120

120

120

Slovenija: kandidata Pirjevec in Terpin

Na 3. strani

Mirošič na posvetu o »omari sramote«

Na 3. strani

Posvet o manjšinah

Na 8. strani

Pet generacij gostilne Križman

Na 8. strani

Sodelovanje je samoumevno, toda ...

Na 14. strani

SLOVENIJA - Glasovanje z negotovim izidom, ki bo pogojevalo tudi obstoj vlade, šele pozno ponoči

Pozitivna Slovenija izbirala med Jankovičem in Bratuškovo

BRDO PRI KRAJNU - Na Brdu pri Kranju se je včeraj pozno popoldne začel kongres Pozitivne Slovenije, na katerem je 790 članov bilo poklicanih na izbiro predsednika oz. predsednice stranke med premierko Alenko Bratušek in ustanoviteljem stranke, ljubljanskim županom Zoranom Jankovičem. Člani največje slovenske parlamentarne stranke s tem niso odločali le o prihodnosti stranke, ampak bržkone tudi vlade.

Glasovanje se je začelo šele po 23. uri, s štetjem glasov pa naj bi začeli malo pred polnočjo. Po uvodnem, za javnost odprtrem delu kongresa, med katerim so govorili prvaki stranke, je potekala razprava, h kateri se je prijavilo 37 članov, za zaprtimi vrati. Tudi po nagovorih kandidatov Zoranu Jankoviču in Alenki Bratušek je bilo med člani kongresa čutiti precej dilem in čustvenega naboja. Koliko so njuni nagovori vplivali na odločitev članov stranke, je težko reči, saj so sodeč po neuradnih pogovorih bili nekateri člani še vedno neodločeni, katerega od kandidatov bodo podprli.

Udeležence kongresa PS so v uvodnem delu nagovorili trije podpredsedniki stranke, iz njihovih izjav pa je bilo čutiti večjo naklonjenost Alenki Bratušek za predsednico. Robert Golob je predlagal, da Zoran Janković postane častni predsednik PS. Oba z Mašo Kociper sta si že zelela, da bi PS imela župana Ljubljane in premierko. Melita Župec je člane prosila, naj mislijo na državljanje. Zoran Janković je v nagovoru izpostavil tako dobre strani vlade Alenku Bratušek kot njene slabosti in ocenil, da je vlada potrebna rekonstrukcija. Posebej se je obregnil ob neuspehu pri investicijah. Če teh ni, ni delovnih mest, pade potrošnja, je opozoril. Poudaril je, da sam ne kandidira za predsednica vlade. A če želijo državi in stran-

Začetek kongresa sta Bratuškova in Janković (med njima je Mencinger) pričakala nasmejana

je tudi programa PS. Med drugim je spomnila na razmere v letu 2012 in prisotne vprašala, če se je takrat kdo spraševal, ali stranka uresničuje program Slovenija 2020. Poudarila je, da so se obtoževanja iz lastne stranke o neizpolnjevanju programa začela v zadnjem letu.

»Če bi kandidata našla skupni jezik, bi bila ta stranka nepremagljiva, saj sta bila oba nagovora na mestu,« je za STA tik pred razpravo ocenil poslanec PS Brane Golubovič. A se mu zdi, da ne glede na rezultat po kongresu ne bodo imeli zmagovalca. Upa, da ne bo največji poraženec Slovenija in še vedno tudi, da bodo na koncu našli rešitev, da bo stranka enotna. Izpostavil je še pomen sodelovanja in povezovanja, medsebojnega zaupanja in odgovornosti.

Pred kongresom so mediji špekulari o različnih možnostih v primeru zmage Jankovića ali Bratuškove. Med drugim o tem, da bi naj bi se Janković v primeru zmage na kongresu v koalicijo povezel s prvkom SDS Janezom Janšo. A je Janković v nagovoru članom kongresa to možnost jasno zavrnjal in celo označil za žalitev. Bratuškova pa je še enkrat navedala, da bo v primeru poraza na kongresu odpustila s premierskega mesta.

Razprava članov je sicer potekala za zaprtimi vrati, stran od oči medijev in javnosti, saj je, kot je pred kongresom pojasnil vodja poslancev PS Jani Möderndorfer, razprava stvar članov stranke. Edine informacije so iz razprave v javnost prihajale preko uradnega Twitter profila stranke. Iz objavljenih tweetov je bilo razumeti, da imajo člani zelo različna mnenja - eni izražajo lojalnost Jankoviću, drugi menijo, da bi morala Bratuškova nadaljevati z delom v vladi. Na kongresu je bilo zaslediti tudi več pozivov k enotnosti stranke.

PREDHODNO OBVESTILO O VOLILNEM OGLAŠEVANJU, POVEZANIM Z VOLITVAMI ŽUPANOV, OBČINSKIH SVETOV IN RAJONSKIH SVETOV TER EVROPSKEGA PARLAMENTA, DOLOČENE ZA 25. MAJA 2014 IN Z MOREBITNIM DRUGIM KROGOM OBČINSKIH VOLITEV

V skladu z določili zakona št. 28 z dne 22. februarja 2000 in odloka Oblasti za jamstva v komunikacijah (AGCOM) št. 138/14/CONS, ki je bil objavljen v Uradnem listu št. 78 dne 03.04.2014, ter odloka Oblasti za jamstva v komunikacijah (AGCOM) št. 139/14/CONS in 140/14/CONS, ki sta bila objavljena v Uradnem listu št. 79 dne 04.04.2014

DZP-PRAE Založnik Primorskega dnevnika

IZJAVLJA,

da je deponiral pravilnik o volilnem oglaševanju v tiskani in spletni izdaji Primorskega dnevnika, ki je dosegljiv na spletni strani www.primorski.eu/volitve2014/, v uredništvi Primorskega dnevnika v Trstu (Ul. Montecchi 6, tel. 040-7786300) in v Gorici (Ul. Garibaldi 9, tel. 0481-356320) ter v uradih

TMEDIA s.r.l. | ekskluzivni koncesionar Primorskega dnevnika
Sedež Gorica: Ulica Malta 6 - 34170 | Podružnica Trst: Ulica Montecchi 6 - 34137
Tel. 800 129 452 | Fax +39 0481 32844 | naslov e-pošte: primorski@tmmedia.it

Cenik: cene brez DDV-ja

tiskana izdaja Primorskega dnevnika	Č/B notranje strani				
	cela stran 279x390,6	1/2 strani 279x193,5	1/4 strani 165,4x193,5	1/8 strani 108,6x160,6	nenavedeni formati: cena na modul
objave ob delavnikih	€ 900,00	€ 750,00	€ 450,00	€ 250,00	€ 25,00
objave ob sobotah, nedeljah in praznikih	€ 1.100,00	€ 900,00	€ 540,00	€ 300,00	€ 30,00

tiskana izdaja Primorskega dnevnika	BARVNI OGLASI notranje strani				
	cela stran 279x390,6	1/2 strani 279x193,5	1/4 strani 165,4x193,5	1/8 strani 108,6x160,6	nenavedeni formati: cena na modul
objave ob delavnikih	€ 1.100,00	€ 900,00	€ 540,00	€ 300,00	€ 30,00
objave ob sobotah, nedeljah in praznikih	€ 1.300,00	€ 1.080,00	€ 648,00	€ 360,00	€ 36,00

tiskana izdaja Primorskega dnevnika	BARVNI OGLASI zadnja stran / stran vreme		
	cela stran 279x390,6	1/2 strani 279x193,5	1/4 strani 137x193,5
objave ob delavnikih	€ 1.300,00	€ 1.080,00	€ 540,00
objave ob sobotah, nedeljah in praznikih	€ 1.500,00	€ 1.296,00	€ 648,00

Primorski dnevnik spletna izdaja www.primorski.eu Izmenični prikaz z največ 5 oglasevalci	leaderboard 728x90px max 25Kb	medium rectangle 300x250px max 25Kb
tedenska objava - objava oglasa 7 dni	€ 140,00	€ 175,00
dnevna objava - objava oglasa h24	€ 35,00	€ 40,00

Cenik se nanaša na standardne formate oglasov, predvidene za volilno oglaševanje.

Za nenavedene formate je podrobni cenik, veljaven za volilno oglaševanje, dostopen na spletni strani www.primorski.eu/volitve2014/.

Objava volilnih političnih sporocil je dovoljena le na notranjih straneh in na zadnji strani tiskane izdaje Primorskega dnevnika. Izključene so objave na prvi strani. Skupni prostor, namenjen objavi volilnih političnih sporocil v posamezni tiskani izdaji Primorskega dnevnika ne bo presegal pet strani (skupno 300 modulov). Strani bodo lahko barvne ali črno bele. Založnik DZP PRAE bo zagotovil za vsako posamezno izdajo časopisa največ štiri notranje barvne strani. Eno barvno stran v časopisu, namenjeno tržaški kroniki, eno barvno stran, namenjeno goriški kroniki, dve sredinski strani in zadnjo stran v barvah.

Prostor za volilna politična sporocila bodo morali naročniki rezervirati najpozneje štiri delovne dni pred dnevom objave. Za objave ob torkih bo treba prostor rezervirati najpozneje do srede tedna prej. Vsako volilno politično sporocilo mora biti prepoznavno s pripisom »VOLILNO POLITIČNO SPOROCILO / MESSAGGIO POLITICO ELETTORALE« in mora biti opremljeno z imenom naročnika s pripisom »COMMITTENTE RESPONSABILE / ODGOVORNİ NAROČNIK«.

25.APRIL - Po polemikah v prejšnjih dneh

Množica na trgu v Pordenonu zapela partizansko Bella ciao

Na prireditvi le štirje župani od skupnih 51 - Kritike na račun Pokrajine in Občine

PORDENON - Udeleženci včerajšnje proslave dneva osvoboditve v Pordenonu so po pričakovanju množično in glasno zapeli partizansko himno Bella ciao. Na mestnem trgu se je zbralo okrog dva tisoč ljudi, med katerimi zaradi službene poti v tujini ni bilo prefekta Pierfrancesca Galanteja, ki je na predlog pokrajinskega odbora za javni red pred dnevi dejansko prepovedal mestni godbi izvajanje Bella ciao. Izbruhnile so ostre polemike (senator Lodovico Sonego je celo zahteval odstavitev prefekta), na kar se je Galante - očitno tudi na zahtevo Rima - premislil in »dovolil« Bella ciao.

Polemike, ki so odmevale tudi na vsedržavni ravni, pa se niso popolnoma polegle. Nekateri udeleženci sponomske prireditve so glasno izživljal podpredsednika Pokrajine Eligia Gizza (predsednika Alessandra Cirianijsa ni bilo na spregled) in tudi domačega župana Claudia Pedrotti. Desnosredinski usmerjeni pokrajinski upravi so očitali, da je izzvala prepoved Bella ciao, Občini Pordenon, ki jo vodi leva sredina, pa da je bila tisto nameno, da bi glasno nastopila proti prefektovi prepovedi.

Zanimiv je podatek, da so na trg prišli le štirje župani od skupnih 51, kolikor jih šteje pordenonska pokrajina. Večino občinskih uprav vodita desna sredina in Severna liga, vabilu partizanskega združenja VZPI-ANPI pa se niso odzvali niti mnogi župani iz vrst Demokratske stranke in leve sredine na sploh. Med tistimi, ki je ob spremljavi godbe zapel Bella ciao, je bil tudi podpredsednik deželnega odbora Sergio Bolzonello. Pokrajinski predsednik VZPI-ANPI Giuseppe Mariuz, ki je bil med govorniki, je ocenil, da je na koncu prevladala razsdostnost, saj je bila prepoved Bella ciao skregana tako z zgodovino, kot z zdravo pametjo.

Bella ciao je včeraj zadonela tudi v Vidmu, kjer je med drugim govoril župan Furio Honsell. Tudi on je bil kritičen do dogajanja v sosednjem Pordenonu. Videnske prireditve ob prazniku osvoboditve se je udeležila tudi predsednica Furlanije-Julijskih krajina Debora Serracchiani.

Pred proslavo v Pordenonu so se predstavili oblasti in javnih uprav poklonili padlim antifašistom in partizanom

SLOVENIJA - Sinoči zapadel rok za vložitev kandidatur za evropske volitve

Kandidata tudi Pirjevec in Terpin

Po neuradnih podatkih sedemnajst kandidatnih list za osem parlamentarnih mandatov - Ninamedia napoveduje zmago SDS in koaliciji NSi-SLS

LJUBLJANA - V Sloveniji se je sinoči iztekel rok za predložitev kandidatnih list na majskih evropskih volitvah. Za osem mest v novem petletnem mandatu evropskega parlamenta se bo po neuradnih novicah potegovalo kar sedemnajst strank oziroma list. Kandidatne liste so vložili SD, Desus, SDS, NSi in SLS, Solidarnost, državljanska akcija Sanjska služba, lista Verjamem Igorja Šoltesa, PS, Zeleni Slovenije, Združena levica, Stranka slovenskega naroda (SSN), Lista Kacinc - Konkretno, SNS, Zares, Piratska stranka Slovenije in Državljanska lista. Skratka velika gneča.

Državna volilna komisija (DKV) je nekatere kandidatne liste že potrdila, preostale bo v prihodnjih dneh. Do 8. maja bo DVK z žrebom določila vrstni red kandidatnih list na glasovnici. Med kandidati za mandat v evropskem parlamentu sta tudi odvetnik Damijan Terpin, sicer deželni tajnik Slovenske skupnosti, na listi SDS, ter zgodovinar Jože Pirjevec, ki kandidira

Jože Pirjevec (kandidat Solidarnosti)

Damijan Terpin (kandidat SDS)

na listi stranke Solidarnost.

Med sodelujočimi v predvolilni anketi podjetja Ninamedie je 12 odstotkov takšnih, ki bi glasovali za listo SDS z Milanom Zverom, 10,3 odstotka bi glasovalo za listo SLS-NSi z Lojetom Peterletom in 6,8 odstotka za listo Verjamem z Igor-

jem Šoltesom. Po rezultatih ankete ostale stranke oz. liste nimajo možnosti za uvrstitve v Evropski parlament.

Po volilni podpori prvim trem uvrščenim sledijo Positivna Slovenija (PS) z Jozetom Mencingerjem s 4,5 odstotka, Desus z Ivom Vajglom s 3,7 odstotka, SD z

Nadaljevanje uvodnika

Lahko se vprašamo, kaj bi na to valjenje kamenja na Sabotinu rekel Tito, ki je bil, ne glede na vse, kar mu po pravici ali krivici pripisujejo, predvsem ugleden vrhovni poveljnik osvobodilne vojske, politik in zgodovinski državnik svetovnega formata. Maršal se znova obrača v grobu. Svojim sabotinskim častilcem bi se nemara zahvalil za zvestobo, a bi jih obenem okral kot politične analabete, ker mu v nepremišljenem in nostalgičnem zanosu samopotrjevanja prebjajo stare in ustvarjajo nove nasprotnike; vračajo nas v čase delitev in predsdokov, ki jih je izbris meje po dolgih letih končno postavil na stranski tir; spodbujajo razlage za izjave in zbiranje podpisov pod ideološko zastrene politične dokumente. Tako se tudi najplemenitejše vrednote znajdejo v mlino dnevne politike, ki je sposobna brez obzira zmleti vse, kar ji pride pod kolesa.

Žal ostaja odprto vprašanje, kako je mogoče, da slovenski narod po toku desetletij ne zna premagati usodne razvojenosti in se z vso energijo, kolikor je zmore, posvetiti reševanju zahtevnega, da ne rečem dramatičnega položaja, v katerem se je znašel. Na to vprašanje danes še nimate odgovora. Iskati ga in najti, bi moralo biti v interesu vseh, ki si želimo boljše prihodnosti. Za nas in za naše potomce.

ZGODOVINA - V senatu posvet o vojnih zločinah na italijanskih tleh

»Omara sramote« le odprta?

Na pobudi tudi slovenski veleposlanik Iztok Mirošič, ki se je pogovoril z vojaškim tožilcem Marcom De Paolisom

RIM - Italija ni preganjala nemških vojakov, ki so med drugo vojno izvedli pokole civilnega prebivalstva na italijanskih tleh, da bi tako ali drugače prikrila svoje zločine v drugih državah. To je glavna ugotovitev, ki je izšla na posvetu o nekaznovanih pokolih v drugi svetovni vojni, katerega pobudnik je bil predsednik senata Pietro Grasso. Slednji je osvojil poziv svojcev žrtev, novinarjev in zgodovinarjev, ki očitajo italijanski državi milo rečeno preblago stališče do nemških vojnih zločinov in njihovih domaćih pomagačev. Novinar Franco Giustolisi, avtor odmevnne knjige »Omara sramote«, je v tedniku l'Espresso pozval italijansko državo, da se opraviči za zločine italijanske vojske v nekdanji Jugoslaviji, Grčiji in Albaniji.

Posveta v italijanskem senatu sta se med drugim udeležila tudi hrvaški veleposlanik v Italiji Damir Grubiša ter nje-

Vojni tožilec Marco De Paoli

Veleposlanik Iztok Mirošič

gov slovenski kolega Iztok Mirošič. Slednji se je ob robu posvetu pogovoril z vojaškim tožilcem Marcom De Paolisom, ki je pred nekaj tedni pričel predhodno preiskavo o pokolih v Italiji in v

državah, ki jih je Italija okupirala. Mirošič je sodniku predstavil številne in odmevne pobude, ki jih je slovensko veleposlaništvo v Rimu izvedlo in jih bo še izvedlo za ohranitev zgodovinskega

S.T.

ČEDAJSKA BANKA
Konec ere Lorenza Pelizza, odobrili bilanco

ČEDAD - Skupščina Čedajske ljudske banke (Banca Popolare di Cividale), na kateri je sodelovalo kar 945 članov, je odobrilo bilanco za lansko leto, ki se je končalo s 35,8 milijona evrov izgube. Na skupščini so tudi predstavili triletni načrt, v katerem je že za letošnje leto predviden dobiček v višini 15 milijonov evrov. Predvsem pa je včerajšnja skupščina pomenila konec obdobja Lorenza Pelizza, ki je bil kar 43 let predsednik banke. Člani so tudi izvolili tri nove člane upravnega sveta, ki bodo zamenjali trojico, ki jim je zapadel mandat. Novo izvoljeni člani so Massimo Fuccaro, Renzo Marinig in Guglielmo Pelizzo. Novega predsednika bodo izbrali na naslednji seji upravnega sveta, za Lorenza Pelizza pa so člani predlagali, da ga izvolijo za častnega predsednika.

RIŽARNA - Osrednja slovesnost ob 25. aprilu s poudarkom na vrednotah, ki jih je v Italijo prinesla osvoboditev

Zaščitimo demokracijo, ustavo in združeno Evropo

Demokracija, vrednote odporanstva ter osebne svoboščine, ki smo jih v Italiji pridobili ob osvoboditvi, niso samoumevna dejavnost. To so temelji republike ustawe in Evropske unije, ki jih je treba zaščiti pred razdaljnim populizmom in nedemokratičnimi težnjami, ki grozijo predvsem v obdobju gospodarske krize. S temi poudarki sta nastopila glavna govornika na včerajšnji slovesnosti v Rijarni, tržaški in repenantbski župan Roberto Cosolini in Marko Pisani. Oba govorja sta bila dvojezična. Slovesnost ob prazniku osvoboditve je bila seveda priložnost za razmislek o grozotah druge svetovne vojne, ki jo je Cosolini označil kot »najbolj katastrofalno vojno, ki jo je kdaj okusilo človeštvo«, 25. april pa zaznamuje njen konec ter dokončni poraz nacizma in fašizma.

Po vstopu praporov krajevnih uprav (mimogrede: prapor tržaške občine je nosil

tudi redar Fulvio Sluga, zgodovinski pripadnik krajene desnice) in polaganju vencev krajevnih uprav ter slovenskih in italijanskih organizacij, je tržaški župan prevzel besedo in spomnil, da se je leta 1945 v Italiji in zahodni Evropi začelo obdobje prerodenja in upanja na trdnih temeljih miru, svobode in demokracije. »Ne odstopamo od človekovega dostojanstva: to je bil bojni krik partizanov vseh barv in narodnosti, (...) bil je tudi zadužen krik mnogih, ki so umrli v Rijarni«, 25. aprila pa se je zarasil idejni in institucionalni okvir demokratične Italije in združene Evrope, ki je danes na udaru populistov ter maloštevilnih, a vplivnih političnih in finančnih elit, ki neodgovorno izkorisčajo strah obubožanih državljanov.

Dijak Simone Tamaro je v vlakom spomina obiskal Auschwitz, kjer je spoznal, da je nasilje sestavni del človeka, ki z luhkoto zamenja dialog. Mladi predstavnik sindikatov

Nastop TPPZ Pinko Tomažič, levo župana Roberto Cosolini in Marko Pisani

FOTO DAMJ@N

obni se boriti za vrednote, ki so za nas samoumevne, drugod pa ne. Veliko ljudi po svetu hrepeni po vrednotah in svoboščinah, na katerih temeljita EU in italijanska ustava, za diktature pa predstavljajo nevarnost: še naprej se moramo odločno zavezati za svobodo, spoštovanje in demokracijo.

Andrea De Luca je spomnil na stavke, ki so bile pod fašizmom kaznivo dejanje, predstavljalje pa so upor proti diktaturi in manifestacije za delavske pravice; zgodovino je pozvezal z današnjim časom, ki ga zaznamuje brezposelnost in prekerno delo. Sledili so verski obredi, in sicer katoliški (v zadnjih letih poteka le-ta samo v italijanskem jeziku), judovski, grški, srbski pravoslavni ter evanđeličanski obred.

V sončnem vremenu se je svečanost

kot običajno zaključila s koncertom Tržaškega partizanskega pevskega zborova Pinko Tomažič, med katerim je Olga Lupinc prebrala pretresljivo pričevanje Slovenke, ki je preživelu Rijarno. Pesem Bella Ciao pa je letos žela nenavadno dolg aplavz.

Naj omenimo, da so nasprotniki visokohitrostne žeželnic na zidu nasproti vhoda v Rijarno razvili transparent z napisom v italijanščini: »Včeraj banditi, danes teroristi, No Tav smo vedno antifašisti. (af)

SV. ANA - Svečanost pri spomeniku

Zlo je vedno prisotno, svarila pred nacionalizmom

Napoved nabiralne akcije za prenovo nagrobnega spomenika Pinku Tomažiču

Pri spomeniku padlim v NOB iz Škedrnja, od Sv. Ane in s Kolonkovca se je tudi letos zbral lepo število ljudi, ki so prisluhnili Adrijanu Dugulinu (predsedniku odbora za spomenik padlim) in zgodovinarju Pieru Puriniju ter memetu pevskemu zboru Tončka Čok pod vodstvom Manuela Purgerja (foto Danij@n). Svečanost je povezoval podpredsednik odbora Iztol Furlanič. Dugulin je oznanil, da je odbor začel nabiralno akcijo za prenovo nagrobnega spomenika Pinku Tomažiču na tamkajšnjem pokopališču.

Izhodišče Dugulinovega razmišljanja je bilo pričevanje o zлу, ki povzroča nadaljnje zlo in je vseposod prisotno. Umetnik Zoran Mušić mu je leta 1999 opisal, kako so osvoboditelji v taborišču Dachau brskali med trupli pobitih SS-ovcev in enemu od teh odrezali prst, da bi mu odvzeli prstan. »Zlo se ponovno pojavi, zgleda neustavlivo in neomejeno, nikoli ga ne premaga«, je dejal Dugulin. Danes živimo v svobodi, ki pa ni večna, zato moramo

gojiti spomin in biti dejjni, da bomo razkrinkali zlo okrog nas, je še dejal.

Piero Purini je v italijanščini in slovenščini opozoril na vračanje k nacionalizmu, ki se v evropskih državah kaže s krepitvijo skrajno desničarskih strank. »V Italiji smo priča vrčanju nacionalnih mitov, ki so funkcionalni ustvarjanju skupnega spomina, ki naj presega politične, ideološke in razredne delitve,« po njegovem mnenju pa temelji vse to na stereotipu »dobrega Italijana«, ki vsem pomaga in ne povzroča gorja. Italijanska levica je sprejela propagandistično uporabo zgodovine, predsednik Napolitan je leta 2007 povzročil diplomatski incident z omenbo »etničnega čiščenja Italijanov« in »slovenskega krvolčnega beba«. Purini je še dejal, da so se na starci celini tudi zaradi nesposobne zmerne levice okreplili evroskeptici in skrajni desničarji, kar spominja na napake iz leta 1914 in 30-ih let preteklega stoletja. (af)

DEVIN-NABREŽINA - Venci ob spomenike

Dve žalostni obletnici

Zgodovinar Ivan Vogrič spomnil na izgon 400 občanov in požig štirih vasi leta 1944

Pred spomenikom v Nabrežini je govoril zgodovinar Ivan Vogrič. Ob njem župan Vladimir Kukanja

FOTODAMJ@N

Dan odporanstva se je rano začel v devinsko-nabrežinski občini. Predstavniki občinske uprave in domačih društev, strank in organizacij so že ob pol osmilj položili prvi spominski venec, ob plošča na županstvu. Sledilo je popotovanje do spomenikov in spominskih obeležij v drugih vaseh in krajinah v občini, od Slivnega do Medje vasi, od Devina do Vižovlj, Cerovelj, Mavhinj, Prečnika, Trnovce, Praprota, Šempolaja, Križa do glavnega trga v Nabrežini, kjer je bila pri spomeniku krajska svečanost.

Občinska uprava, društva in organizacije so ob žalostniki položile vence ob vznožje spomenika. Župan Vladimir Kukanja je v uvodnem načrtu spomnil na enega od najbolj krutih dogovkov, ki so ga med drugo svetovno vojno do-

živali v občini: požig Mavhinj, Cerovelj, Medje vasi in Vižovlj. Avgusta bo poteklo 70 let od tistih ognjenih dni.

Govornik, zgodovinar Ivan Vogrič se je spomnil še druge letošnje obletnice. Ob požigu štirih vasi se bodo letos v občini spomnili tudi nasilnega izgona približno 400 občanov v Nemčijo. Februarja je minilo 70 let. To se je dogajalo v letu 1944, ki je bilo najhujše v vsem vojnem obdobju na tem območju. Takrat je začel delovati krematorij pri Sv. Soboti, pri Proseški postaji so obesili talce, na Opčinah so bili talci dvakrat zrtve nacifašističnega nasilja, je spomnil Vogrič.

Pesem Fantov izpod Grmade in glasba nabrežinske godbe na pihala sta umetniško obogatili svečanost.

INTERVJU - Direktor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Andrej Šik

Opustitev evra je nerealna zamisel

Opustitev evra in uvedba lire je do kaj nerealna zamisel, ki ne sloni na trdnih temeljih. Predlog o koriščenju devalvacije pa je izrazito populističen in ne upošteva resničnih posledic, ki bi bile dramatične in katastrofalne.

To nam je povedal včeraj direktor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Andrej Šik, na katerega smo se obrnili za oceno o morebitni opustitvi evra. Po razgovoru z znanstvenim direktorjem in ustavniteljem poslovne šole MIB School of management v Trstu prof. Vladimirom Nanutom, po čigar mnenju bi bila opustitev evra katastrofa, smo se namreč zdaj obrnili za mnenje na SDGZ, da bi izvedeli, kako o tem razmišlja slovenska stanovska organizacija.

Kako ocenjujete trditve nekaterih, da bi se morala Italija odreći skupini evropski valut?

Pri združenju o tem v resnicu ne razmišljamo. Prvič, ker verjetno se tegata ne smatra za zelo realno zadevo. Govori se namreč o nekih instrumentih, ampak ne o realnih razlogih za krizo in za probleme, ki jih imajo podjetja. Nihče ne skriva, da so s prehodom z lire na evro zelo slabo upravljali in tisti, ki bi morali izvajati določene kontrole, tega niso storili. To seveda ne pomeni, da bi povratki k liri vzpostavil prejšnje stanje in da bi se cene vrstile na prvotno raven. To je sicer samoumevno in vsekakor, kot rečeno, le en del problema.

Kateri je drugi del?

Če pogledamo na Nemčijo, so svojo mednarodno kompetitivnost navoriali na kvalitetno. Tu pa se mislijo nekateri spet igrati »na Italijane«, ki bodo svojo mednarodno konkurenčnost pridobivali ne s kakovostjo, ampak s tem, da bodo devalvrali liro. Mislim, da to ni nobena rešitev, to zanima le tiste, ki si nabirajo politične točke s čistim populizmom. Osebno sem na take in sploh vse oblike populizmov kar precej alergičen.

Znanstveni direktor in ustavnitelj poslovne šole MIB School of management v Trstu prof. Vladimir Nanut nam je pred kratkim povedal, da bi uvedba stare valute v deželi Furlaniji-Julijijski krajini poleg ostalih posledic glede kupne moči, plač, pokojnin in potrošniškega blaga imela kot posledico, da bi se razmere na tem čezmejnem območju v bistvu obrnile. Slovenci, ki so v evroobmočju, bi npr. prihajali kupovat v deželo FJK in v Trst, kjer bi bile cene znatno nižje. Nekateri so mnjenja, da bi to bilo v kolist trgovcev. Ali to lahko drži?

Imam močne dvome, da bi do tegega prišlo. Pri teh stvareh ne smemo vsekakor gledati na drevo. Opustitev evra bi imela mogoče stranske pozitivne učinke za nekatere kategorije. Mogoče. Toda vselej je potreben korak nazaj in je treba gledati gozd namesto drevesa. Govor je namreč o inflaciji in o seriji posledic, na katere opozarjajo resni ekonomisti. Pomislimo na primer, kaj bi se zgodilo v primeru devalvacije lire s posojili, še predvsem vezanimi na mednarodne dinamike. Kaj bi bilo s stabilnostjo, ki jo nudi kljub vsemu evro, ko bi v vseh teh letih z načrtno devalvacijo kupovali npr. goriva v lirah. Poglejmo, kako bi se vse obrnilo in skratka na globalne posledice.

Poglejmo...

Posledice bi bile katastrofalne. To je sicer moje mnenje, a mislim, da tako razmišljajo še drugi. Tisti, ki vidijo rešitve in imajo zelo preproste odgovore na kompleksna vprašanja ter rešujejo probleme s populističnimi prijemi, pa bi

moralni poglobiti zadeve in se vprašati, kje so resnični problemi Italije.

Kje so najhujši problemi?

Italija je država z blazno birokracijo in z groznim stroškom za neučinkovitost države, ki je na ramenih vseh nas. To so pravi problemi države. Do kdaj bi moralni sproti devalvirati liro, če ne bi prej rešili teh strukturnih problemov? To je pravo vprašanje.

Opustitev evra torej ni prava rešitev. Kako pa ocenjujete prizadevanja za izhod iz gospodarske krize? Ali smo res prebredli najhujše in se je začela nova faza razvoja, čeprav počasnega?

Naloženih nivojih, ki ne zadevajo malih in srednjih velikih podjetij, članic SDGZ in sploh dela našega gospodarskega konteksta, je precej govor, da se je nekaj začelo premikati. Mi

tega še ne opažamo, ampak vidimo nekaj, kar je mogoče zadnja faza krize. Nedvomno je ta raven gospodarstvaista, ki je občutila krizo kot zadnja. Zato bo verjetno tudi zadnja, ki bo občutila pozitivne učinke. Da bi v tem trenutku na lastni koži videli kakšno izboljšavo, tega torej ne vidimo. Zato so podjetja, kot sicer tudi SDGZ in kolegi drugih sorodnih stanovskih organizacij zelo zaskrbljeni.

Ali potem takem ni razlogov za optimizem?

Optimisti moramo biti in upamo, da so se stvari res začele premikati. Če se vsekakor zadeve na določenih nivojih dejansko premikajo, bo verjetno potrebno nekaj časa, da se bo to občutilo tudi na ravni malih podjetij.

Aljoša Gašperlin

Andrej Šik ARHIV

DOLINA-MILJE - Občuteni svečanosti Evropo naj usmerja duhovna dediščina upora

21. aprila 1944 se je skupina Dolinčanov in prebivalcev sosednjih vasi pridružila partizanom. Že naslednji dan se je nemški okupator pripeljal v Dolino in prisilil vse vaščane, da se zbereo na Kaluži. 22. aprila 1944 so od tam odpeljali približno 50 Dolinčanov, od teh je bilo 16 deklet.

Letošnja proslava ob 25. aprilu v Dolini je bila posvečena njim ob 70. obletnici tragičnega dogodka. Slovesnost sta včeraj priredila VZPI – sekcijska Dolina-Mačkolje-Prebeneg in SKD Vodnik. Prav na Kaluži sta zapela MoPZ Vodnik in novonastala DPS Primorsko iz Mačkovej. Spomine Nerine Zeriali, predsednice krajevne sekcije VZPI, je priredil Boris Pangerc. Sestavek so prebrali učenci NSS Gregorčič iz Doline Vida Petaros, Lara Braico in Simone Genzo ter sama Nerina Zeriali.

Proslava se je nato nadaljevala na dolinskem Taborju. Tam sta ob spomeniku občinstvo pričakala pihalni orkester Breg in častna straža tabornikov RMV. Pozdravu dolinske županje Fulvie Premlin in polaganju vencev sta sledila slavnostna govora novinarja iz Kopra in predstavnika Združenja protifašistov,

borcev za vrednote NOB in veteranov iz Kopra, Borisa Kralja, ter dolgoletnega sindikalista in zdajšnjega tržaškega občinskega odbornika Roberta Treua. Oba sta poudarila, da v znamenu vrednot, ki ob 25. aprilu izžavajo iz spomina na

upor, se ne smemo prepustiti aktualnim demagoškim in nacionalističnim gibanjem ter moramo še naprej verjeti v načela združene Evrope: ta slonijo ravno na duhovni dediščini upora.

Ta sporočila so prišla do izraza tu-

di med miljsko slovesnostjo, ki jo je Ob-

čina Milje letos priredila med poznim če-

trtkovim popoldnevom.

Na hrupnem miljskem trgu Marconi je navzoče nagovoril župan Nerio Nesladek, ki je pozval občane, naj ne na sedajo potvarjanju zgodovinskih resnic, naj ohranjajo živ spomin na takratne do-

godke in naj ne praznujejo 25. aprila le

iz gole navade, ampak naj vedno na no-

vo odkrivajo njegovo aktualnost.

Nekaj pesmi, pisem in proznih odломkov na temo upora je v slovenščini in italijanščini prebrala Nikla Panizon. Občuteno je potekalo branje pisma, ki ga je sama namenila babici Boženi Kodrič, deportirani v Auschwitz. Številko, ki so jo vtečajovali na podlakti, si je dala vtečajovati tudi Panizonova sama. Po branju jo je tudi ponosno pokazala.

Navzoče so nagovorili tudi Fabio Vallon, član pokrajinskega vodstva VZPI, Barbara Ferluga kot predstavnica DSMO K. Ferluga in predstavnica miljske mladinske konzulte Anne de Marchi. Prvi je izrazil zaskrbljenost nad porastom na- cionalizmov, ki uničujejo evropski duh in ideale upora. De Marchijeva je obnovila svojo izkušnjo v Auschwitzu z vla-

Po usadu na obalni cesti »odlagališče« pri Brojenci

Obalna cesta med Trstom in Sesljano- nom je - kot smo poročali - od četrtka zvečer znova prevozna po usadu, ki je za več deset metrov »prekrik» del cestišča nedaleč od hotela Riviera pri Grljanu v smeri Križa. Vozna pasova ob delovišču bosta zožena do sanacije po- dročja, hitrost vozil pa je omejena na 50 oziroma 30 kilometrov na uro. Večjo količino blata in zemlje, ki se je usul na cesto zaradi silovitega deževja in zelo slabega vzdrževanja območja, so delavci pod vodstvo tehni- kov cestnega podjetja FVG Strade prepeljali na parkirni prostor v bližini cestnega odcepja za Križ in za Brojenco.

kom spomina. Barbara Ferluga je po- udarila pomen idej, ki jih predstavlja Ev- ropa, ob tem pa je svoj pogled usmerila v bodočnost: »Bodočnost mora biti se- stavljena iz misli, ki so del vsakdanjega življenja, v katere smo prepričani in ka- terim zaupamo. Samo tako, da bomo verjeli v prihodnost, da bomo znali živeti življenje in v njem najti cilj, bomo lahko zgradili bodočnost, v katero so verjeli tu- di vsi tisti, na katere se spominjam vsa- komedija.« (mlis)

Zemlje čarobnih okusov s pogledom na Sesljanski zaliv

Danes ob 11.00 bo v Sesljani v Centru za teritorialno promocijo predstavitev pobude Zemlje čarobnih okusov, ki jo prireja občina Tržič v sodelovanju z občino Devin Nabrežina in s številnimi tržiškimi društvami in okviru projektov, ki so financirani iz evropskih sredstev Leader preko Lokalne akcijske skupine Kras. Pobuda je namenjena ovrednote- nju tipičnih proizvodov in okusov ter Krasa kot kulturne krajine in se bo od- vijala v Tržiču od 2. do 4. maja. Pri pred- stavitvijo bo poleg pobudnikov sodelovalo Godbeno društvo Nabrežina. Prireditev je odprtva vsem, ki želijo na očarljivem razgledišču nad Sesljanskim zalivom okusiti tipične dobrote kraške zemlje.

Večer v spomin na Sašo Ota in Mirana Hrovatina

SKD Slovenec in fotoklub Fotovideo Trst 80 vabita na Spominski večer ob 20. letnici smrti Saše Ota in Mirana Hrovatina, ki bo v torek, 29. aprila, ob 20.30 uru v društvenih prostorih v Borštu. Ob tej priložnosti bodo razstavljene foto- grafije Saše Ota, predstavili bodo tudi krajski videoposnetek o delu Mirana Hrovatina, ki ga je pripravil VideoEst ter bo zapel MePz Slovenec-Slavec. Razstava bo odprta od 30. aprila do 4. maja z ur- nikom med 18. in 20. uro.

V Boljuncu slike Edija Zobca

V času, ko bo v Boljuncu vse živo za praznovanje 1. maja, bo Skupina 35-55 pripravila razstavo domačega likovne- ga ustvarjalca Edija Zobca. V ponedeljek zvečer bo na vrsti prva Barčca, ta- koj za tem, ob 21.15 pa bo otvoritev raz- stave v društvenem baru na G'rici. Edi Zobec se s slikanjem ukvarja že dolgo vrsto let. Sprva so njegova, v glav- nem realistična dela, nastajala le ob pro- stem času, sedaj pa je ustvarjanje del njegovega vsakdana. Večkrat je sode- loval na skupinskih razstavah, pred štiri- mi leti pa se je prvič predstavil v domači vasi s samostojno razstavo v ob- činskem gledališču France Prešeren. To- krat bo na ogled vrsta novih del z raz- noliko tematiko. (so)

FOTODAMJ@N

ŠOLSTVO - Zakasnelo vendor doživeto praznovanje dneva kulture

En dan resnice na Prešernu

Ob uprizoritvi Partljičeve igre in nastopu šolskega Big banda pogovor z novinarko Poljankko Dolhar

Na liceju Prešeren so pred kratkim posvetili dopoldan praznovanje slovenske kulture. Zaradi tehnično-logističnih zapletov se je priprava vsakolete Prešernove proslave tako zavlekla, da je naposlед potekala na pragu velikonočnih praznikov. Pa kaj za to, saj ni bila zaradi tega nič manj svečana in uspešna! V gledališču Pellico se je zbrala množica pomladansko razposajenih dijakov in njihovih spremjevalcev.

Po uvodnem pozdravu koordinatorke pobude prof. Darje Betocchi se ji je na odru pridružila gostja letosnjene proslave, novinarka in predsednica Slovenskega kluba Poljankko Dolhar. Ta je v prijetnem in neformalnem pogovoru spregovorila najprej o uspešnem nizu pobud, ki jih je v februarju – »meseč« slovenske kulture – Slovenski klub privedil za naše italijanske someščane. Posameznim dogodkom je povprečno prisostvovalo od 50 do 60 ljudi, kar go-to kaže na veče zanimanje za slovensko kulturo, je menila Dolharjeva. Voditeljica je nadalje zasukala pogovor na temo novinarstva in sicer predvsem na vpliv spletu na novinarski poklic. Gostja je v odgovor podčrtala predvsem veliko hitrost, ki jo splet omogoča pri iskanju podatkov in informacij. Pri tem pa je treba biti zelo pozorni in verodostojnost pridobljenih informacij, sledno preverjati: wikipedia pač ni sveto pismo ... Nadalje je novinarka Primorskega dnevnika spregovorila še o lastnostih, ki po njenem mnenju oddikujejo dobrega novinarija. Dijakom, ki bi se radi podali v ta poklic, je priporočila, naj bodo predvsem radovedni do svesta okrog njih in odprtih, pripravljeni na pošteno soочanje z najrazličnejšimi mnenji. Na koncu pa je Betocchijeva potipala še osebne okuse na šalo pri-

pravljeni gostje: občinstvo je tako izvedelo, da ima Dolharjeva rada romantične komedije, da je njena najljubša gledališka predstava Še vedno vihar, da ceni pokončnost Borisa Pahorja ... Njen najbolj neprijeten spomin na licej Prešeren, ki ga je tudi sama obiskovala, pa predstavlja (sicer učinkovita) pridiga pokorne ravnateljice prof. Pertotove, ko si je v prvem razredu zaradi najstniške križe nakopala kopico negativnih ocen.

Sledila je uprizoritev komedije Toneta Partljiča En dan resnice. Duho-vita in obenem še vedno aktualna komedija prikazuje namreč svet novinarstva z vsem, kar (samo v komedijah?) sodi zraven: hlapčevskimi in pokončnimi novinarji, pritiski skorumpirane politike, izsiljevanju, kompromis med poklicno etiko in osebnimi interesmi. Ob tem pa seveda še sek's in pisarni, prevrana žena, ki straši po redakciji z valjarem v roki, resnicoljubna vnučkinja, ki v svetu, kjer prevladuje laž, hudo zakomplicira vso zadevo, na koncu pa še mrtvi komediograf, ki nenadoma spet oživi ... Na srečo pa »preizkušnja resnice« traja en sam dan, kot pravi naslov Partljičevega dela, potem pa se vse zachte spet vrneti, kot je treba ...ops, kot ponavadi. Res zabavno komedio, ki jo je občinstvo nagradilo s smehom in bučnimi aplavzi, so z duhovito sproščenostjo in igralskim navdihom interpretirali dijaki trienja. Ob Boru Samsi, ki je posrečeno interpretiral zahtevno glavo vlogo novinarja Kranjca, so se na odru res dobro odrezali tudi vsi ostali nastopajoči: Erika Pregarc, Ksenija Kosmač, Martina Furlan, Samuel Creeps, Sara Mikolič, Alex Solinas, Štefan Perco, Danilo Devetak, Saša Marsetti in Nina Malalan. Slednja je tudi pomagala pri režiji mentorici Darji Betocchi, ki je pri-

izpeljavi ambicioznega projekta z Nino pokazala nesluteno amatersko režijsko žilico. Uspešno so svoje delo opravile tudi Alice Zupančič, ki je spretno upravljala luči in zvočne efekte, ter šepetalki Ana Malnič in Vesna Gruden.

Ko so polegli aplavzi, je na oder stopila ravnateljica šole prof. Loredana Guštin, ki se je v svojem nagovoru zahvalila vsem sodelujočim ter poudarila razvezjanost dejavnosti, ki odlikujejo licej Prešeren. Od številnih izmenjav z raznimi tujimi šolami, didaktičnih izletov, raznovrstnih medkulturnih projektov do uspešnega sodelovanja Prešernovih dijakov na najrazličnejših tekmovanjih: vse je sad sinergije in skupnega truda učnega in neučnega osebja ter samih dijakov in njihovih staršev.

Spored že zaključil nastop novoustanovljenega Big Band Prešeren. Ob zvokih nesmrtnih Beatlesovih hitov in sodobnejših pesmi so glad Sare Mikolič ter bobni Kristjana Zurinija, trobenta Aljoše Berdona, kitara Tjaša Leghisine in klaviature Maxa Zuljanija razobil občinstvo v sladek romantični sen. Ob izteku zadnje note njihovega krstnega nastopa je prešerne člane ansambla v zakulisju pospremilo povsem zasljuženo pluskanje. S tem pa je na uspelo praznovanje, ki ga je licej Prešeren posvetil dnevu slovenske kulture, tudi letos padel zastor. Marsikdo pa je bil ob koncu mnenja, da velja posrečeno uprizoritev komedije En dan resnice še kdaj ponoviti.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 26. aprila 2014

MARCELIN

Sonce vzide ob 6.00 in zatone ob 20.05 - Dolžina dneva 14.05 - Luna vzide ob 4.24 in zatone ob 17.07.

Jutri, NEDELJA, 27. aprila 2014

JAROSLAV, DAN UPORA PROTI OKUPATORJU

VРЕME ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 21 stopinj C, zračni tlak 1017 mb ustaljen, vlaga 55-odstotna, veter 2 km na uro vzhodnik, nebo spremenljivo, morje skoraj mirno, temperatura morja 15 stopinj C.

Lekarne

Od torka, 22., do četrtka, 24. in v soboto, 26. aprila 2014:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. dell'Istria 33 - 040 638454, Ul. Bel-poggio 4 - 040 306283, Žavlj - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. dell'Istria 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavlj - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1 - 040 635264.

www.farmacistitreiste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televitva.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Ga-rofolo.

Dvorana 3: 17.00, 19.20, 21.45 »Storia di una ladra di libri«; Dvorana 4: 15.30 »Mr. Peabody e Sherman«; 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »La sedia della felicità«.

SUPER - 16.00, 21.00 »Captain America - The winter soldier«; 18.20 »Divergent«.

THE SPACE CINEMA - 16.10, 18.10, 19.00, 21.00, 21.50, 22.15 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«; 19.20, 21.30 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro 3D«;

15.30 »Captain America - The winter soldier«; 15.40, 18.35, 21.30 »Noah«; 15.15, 17.20, 19.25 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 15.00, 17.25, 19.50, 22.15 »Transcendence«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Gigolò per caso«; 17.15 »Un matrimonio da favola«; 15.10 »Mr. Peabody e Sherman«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.30, 20.30 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«; Dvorana 2: 19.15 »Transcendence«; 16.30, 21.30 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro 3D«; Dvorana 3: 15.00, 17.00 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 20.00, 22.10 »Grand Budapest hotel«; Dvorana 4: 16.00 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 18.00, 19.50 »Gigolò per caso«; 21.30 »Noah«; Dvorana 5: 15.15, 17.15, 20.10, 22.10 »La sedia della felicità«.

Šolske vesti

DIZ J. STEFANA sporoča, da bo šola zaprta danes, 26. aprila.

LICEJ F. PREŠERNA sporoča, da bodo uradi zaprte danes, 26. aprila.

NA DTZ Z. ZOISA bodo uradi zaprte danes, 26. aprila.

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠEK sporoča, da bo šola zaprta danes, 26. aprila.

POKRAJINSKI URAD ZA SLOVENSKO ŠOLE obvešča, da je bil v sredo, 16. aprila, na spletni strani www.scuola.fvg.it objavljen odlok o posodobitvi pokrajinskih lestvic za slovensko učno osebje. Posodobitev zadeva le osebje, ki je v omenjenem lestvici že vključeno. Vlogo morajo preko spleta (www.istruzione.it) predstaviti vsi, tudi tisti, ki so le pogojno vpisani, in sicer do sobote, 10. maja, ob 14. uri. Podrobnejše info na navedeni spletni strani Urada za slovenske šole.

OBČINA DOLINA obvešča, da je do petka, 30. maja, potrebno predložiti, za šolsko leto 2014/2015, prošnjo za koristenje šolskih kosi. Zainteresirani morajo tudi predložiti prijavo za koristenje storitve občinskega šolskega prevoza. Obrazci in ostale info na razpolago na občinski spletni strani www.sandorligo-dolina.it, ali na Uradu za izobrazbo in šolske storitve, na tel. št. 040-832981/239 ali scole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

KMETIJA ŽAGAR je odprta v Bazovici do 27. aprila.
Vabljeni!
040-226382

MARIZA IN IGOR imata osmico v Ricmanjih.

Osmice

BORIS PERNARČIĆ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

CVETKO IN ZMAGA COLJA imata odprto osmico v Samatorci št. 50. Tel. št.: 040-229224.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. št.: 340-3814906.

DRUŽINA DEBELIS je odprla osmico na Kolonkovcu. Tel. št.: 347-364603. Vabljeni!

DRUŽINA LAURICA je odprla osmico v Dolini. Tel. št.: 040-228511.

DRUŽINA PERTOT (Špilni) je odprla osmico v Nabrežini, stara vas št.10. Vabljeni!

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščki 18. Tel. 339-2019144.

ERIKA IN MARTIN sta v Križu odprla osmico. Vabljeni! Tel. št: 040-220605.

IVAN PERNARČIĆ ima odprto osmico v Vižovljah 1/C. Tel. št: 040-291498.

KOMARJEVI imajo v Logu odprto osmico. Poleg vina nudijo domač prasičji prigrizek in oljčno olje. Vabljeni!

NA KONTOVELU »Kamence« je odprta osmica.

OSMICA je odprta pri Škerku v Pra-protu. Tel. št. 040 - 200156.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. To-plo vabljeni! Tel.: 040-327104.

OSMICO je odprl Miro Žigon v Zgoniku 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO je odprl Šuber na Opčinah. Tel. št: 349-7158715.

OSMICO sta odprla Corrado in Roberta na cesti za Slivno. Tel: 338-3515876.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

ROBERTO ŠAVRON je odprl osmico, v Gabrovcu 27. Pričakuje vaš obisk! Tel. št: 347-2511947.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano, 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

V KLETI PAROVEL v Boljuncu je od-prta spomladanska osmica. Tel. št: 346-7590953.

TRGOVINSKA ZBORNICA - Še danes v priredbi Slovenskega panevropskega gibanja

Trst najprimernejše mesto za posvet o manjšinah

Trst je najbrž najbolj evropsko med italijanskimi mesti: zaradi zgodovinske prisotnosti Slovencev, a tudi številnih skupnosti, ki se so v zadnjih stoletjih naselile vanj. Zato je Trst nedvomno primeren kraj za mednarodno konferenco o narodnih manjšinah.

Tako je ob včerajnjem odprtju dvodnevne konference Evro-sredozemska regija in narodne manjšine v imenu župana Roberta Cosolinija podčrtal občinski odbornik Edi Kraus in podobno so izpostavili vsi, ki so nagovorili zbrane v veliki dvorani Trgovinske zbornice. Posvet se bo tu nadaljeval danes ob 9. uri. Spred, ki ga bo uvedel Valentin Inzko, predvideva tri okrogle mize: o manjšinskih medijih, o manjšinah in zunanji politiki, o manjšinskih pravicah v praksi. Kot je v imenu organizatorjev - Slovenskega pan-evropskega gibanja - spomnil predsednik Laris Gaiser, poteka posvet pod pokroviteljstvom evropskega parlamenta in predsednika italijanske vlade.

Častni gost včerajnjega odprtja, ki ga je uvelia evropska himna, je bil pisatelj Boris Pahor, neutruden zagovornik manjšin in združene Evrope. Spomnil je, da se je revija Zaliv od vsega začetka posvečala vprašanju jezikovnih identitet in manjšin, ter na svoje sodelovanje v društvu, ki si pribadeva za zaščito manj razširjenih jezikov oziroma tistih, ki jim grozi izginote. Pahor je spregovoril tudi o Franciji, v kateri je prialjbljen in cenjen klub temu, da je večkrat javno obsodil francosko preziranje manjšin. Morda zato, ker se Francozi delajo gluhe, se je pošalil pisatelj.

Danes bo Trgovinska zbornica gostila tri okrogla mize, posvečene manjšinam
FOTODAMJ@N

Sicer pa je bilo včerajnje odprtje namenjeno pozdravom predstavnikov nekaterih mestnih institucij. Tako je na primer Cristina Benussi izpostavila vlogo, ki jo želi v srednjeevropskem prostoru odigrati tržaška univerza, škofov vikar Ettore Malnati pa podčrtal, da mestna škofija diha z dvojnimi pljuči, italijanski in slovenskimi, kar pa ne predstavlja nobene težave: v Cerkvi so vsi verniki enaki. Podpredsednik Pokrajine Trst Igor Dolenc pa je slovenski manjšini v času, ko ekonomska kriza in populizem ogrožata sožitje, zaželev jasno vizijo prihodnosti, predvsem pa, da je mlađi ne bi zapuščali, saj bi bila brez njih izredno obužana. (pd)

765 evrov globe za berača in »čuvaja« avtomobilov

Parkiraš na brezplačnem parkirnem mestu, stopiš iz avtomobila in se ti približa moški, ki od tebe zahteva parkirnino ter obljudbla, da bo »pažil na avto«. Samozvani parkirni čuvaji se občasno pojavljajo tudi v Trstu, navadno gre za mlajše priseljence, ki se preživljajo na tak ali drugačen način. Na muhi jih ima tržaška občinska policija, ki opozarja, da je podobnih »čuvajev« veliko predvsem med turistično sezono. Nekdo je pred dnevi poklical redarje s Trga Ponterošo (Rusi most), kjer je bil dejaven 19-letni romunski državljan. Beračil je, voznike avtomobilov pa je spraševal po parkirnini. Mladenci redarji že poznajo, naposled so mu napisali »astronomsko« globo v višini 765 evrov ter mu zaplenili ves zaslужek - borih 13,65 evra. Samo po sebi se postavlja vprašanje, kako naj bi berač plačal tako slano globo. Še dolgo bi moral beračiti ...

NAŠE GOSTILNE - Obisk repenske gostilne Križman

Pet generacij za krmilom

Za pultom oz. v kuhinji gostilne Križman v Repnu se je zvrstilo pet generacij družine Križman - Guštin, Jepauhn'k, kot jim pravijo v vasi. »Nonoti od none so leta 1906 prvič odprli gostilno v vasi. Nekaj let zatem so se preselili v prostore, kjer smo danes. Takrat je bila to prijetna vaška gostilnica, ob kateri je delovala tudi manjša prodajalna,« nam je zgodovinsko ozadje razkril Elvis, predstavnik najmlajše generacije.

Iz generacije v generacijo se je tradicija nadaljevala, danes jo živo ohranljata zlasti Elvis in sestra Tiziana, ki sta štafetno palico prevzela od staršev. »Mama Danila pa je še vedno v kuhinji. »Bohvari,« če je ne bi bilo,« dodaja Elvis. Gospa Danila se je poročila v Repen, tudi sama pa je pred tem delala v neki tržaški gostilni. Ljubezen do tega posla sta otroka kar samoumevno »podedovala«. Elvis pravi, da ju s sestro nihče ni prisilil, pač pa sta se gostinstvu z veseljem in vnemo približala in tako ga še danes go-

dejansko dom, nove tehnike pa spoznava vsaj dvakrat letno na kakem tečaju. Gostom želiva namreč ponuditi tudi kaj novega.« Sicer pa ostaja njihova kuharska ponudba tesno povezana z domačimi proizvodi, katerim v krožnikih vlijejo nekoliko bolj sodoben pridih. Prav gotovo bo gost lahko izbiral med klasično joto ali sezonskimi mineščrami, tačas na primer špargljevo. »Jedilnik lah-

ko spreminjam, kolikor želimo, pohanjištanec in krompirjevi kifeljčki pa nikakor ne smejo zmanjkati.« Prav tako domač kruh in slăščice.

Nad gostilno so uredili sedemnajst sob, tako da je treba zjutraj zgodaj prizgati ogenj pod štedilnikom, saj je treba pripraviti zajtrke za goste. Potem pa se delo kar nadaljuje vse do večera. Gleda na to, da so edina gostilna v vasi, pride redno mimo kak vaščan, na kavico ali na osminko, seveda.

»Časi se spreminjajo: ko so nekoč končali z delom v kannolo-

mu, so vaški može prišli naravnost sem na kozarček, pravzaprav litrček, vina in dolgo kvartali.«

Stranke so konec tedna večinoma Tržačani, drugače pa prihajajo tudi Avstrijci in Nemci. Zadnja leta pa je vse več Slovencev, nam pove Elvis, ki je s slovenskimi kolegi sodeloval tudi pri pobudi Terra Carsus, kjer se je v ekipi šestih kraških gostincev preizkušal v pripravi naj-

različnejših kulinaričnih dobrot. Tudi gostilna Križman sodeluje s pobudo Okusi Krasa, drugače pa gosti vsaki dve leti poročno kosilo ob Kraški ohoci.

Kriza je tudi pri njih pokazala zobe. Število tržaških družin, ki so vsako nedeljo prihajale na kosilo, se je krepko zmanjšalo, tako da danes delajo največ z

Podelitev štipendij Premuda in koncert dveh duov

V avditoriju muzeja Revoltella bo danes ob 17. uri srečanje iz niza Koncertov ob petih. Namenjeno je predstavitvi mladih zmagovalcev štipendije Bruno Premuda, ki jo je mednarodna žirija letos podelila članom dveh duov: to so pianist Alberto Tessarotto in violinistka Sofia Gelsomini ter sestra in brat, pianistka Angela in violinist Ferdinando Trematore. Po podelitevi nagrad bodo mladi glasbeniki izvedli sonati Beethovna in Brahmsa.

Otroška knjiga in igrica o spoštovanju do okolja

V knjigarni Lovat v Drev. 20. septembra danes ob 18. uri in v gledališču Miela južri ob 16.30 bosta na sporednu dve srečanja na temo spoštovanja okolja namenjeni otrokom. V knjigarni bo danes pisatelj, novinar in geolog Jacopo Pasotti predstavil svojo knjigo Domitilla: SOS operazione Terra, v Mieli pa bodo jutri uprizorili istoimensko igrico, ki jo je po Pasottijevi knjigi postavila na oder novoustanovljena tržaška skupina La luna al guinzaglio.

Razstava mladih umetnikov

V Studiu Tommaseo v Ul. del Monte bodo danes odprli likovno razstavo del, ki so nastali iz sodelovanja med umetnico Johannu Binder in skupino Abel, Carlo in Max Korinsky. Gre za zmagovalce nagrade Trieste contemporanea, namenjeno izstopajočim mladim evropskim umetnikom, na katero se letos prijavilo 250 sodelujocih.

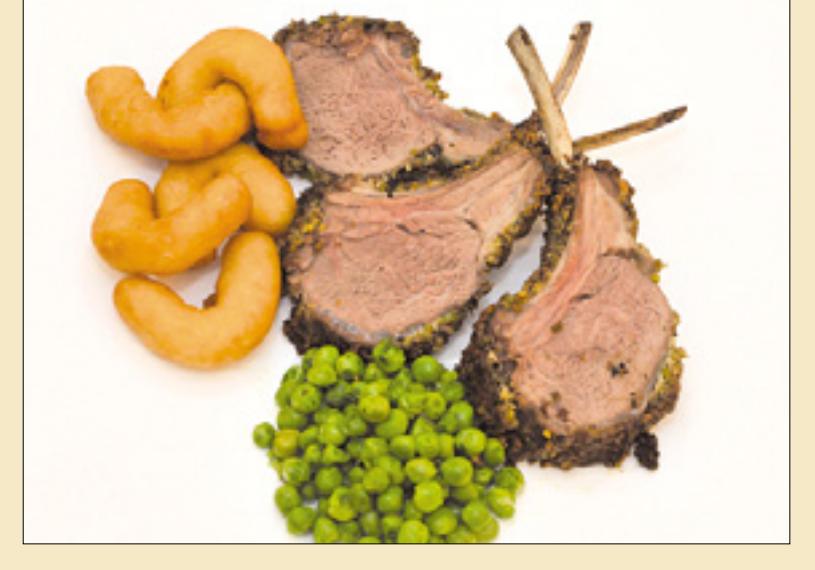
Znanstveni imaginarij

Grljanski Znanstveni imaginarij vabi tudi danes otroke na obisk planetarija, multimedijiške razstave in druge ponudbe. Center bo odprt med 10. in 20. uro. Ob 16. in 17.15 bosta tudi delavnici MicroLab za 3-4 leta stare otroke, in EcoLab za otroke od 5. do 10. leta.

Sara Sternad

Jagnje v peči z grahom in kifeljčki

Elvis nam postreže z okusno glavno jedjo - z rebrci jagnjeta v peči. Rebrca je najprej rahlo popekel v ponvi na maslu, nato jih je povajjal v svežih pistacijah in jih gratiniral v peči. V peči so se rebrca pekla kakih 15 do 20 minut pri 200 stopinjah, da se je na njih ustvarila hrustljava škorjica. Meso je Elvis serviral še s kuhanim grahom in krompirjevimi kifeljčki, ki so v gostilni prava stalnica.

SLOVENIJA TA TEDEN

Prozoren spopad glede datuma

DARJA KOČBEK

Med evropskimi volitvami, ki bo do 25. maja, in lokalnimi volitvami, ki bo do jeseni, bo, kot zdaj kaže, 8. junija referendum o noveli zakona o arhivskem gradivu in arhivih, ki jo je državni zbor sprejel januarja letos. Slovenski državljanji bodo letos torej odšli na volišča predvino vsaj trikrat.

Novela arhivskega zakona določa, da bo moral uslužbenec arhiva v mapi prikriti občutljive osebne podatke od nekdanih funkcionarjev družbenopolitičnih organizacij. Kdor bo želel videti tudi te podatke, bo moral arhivsko komisijo zaprositi za dovoljenje. Ker prejšnji zakon ni določal omejitve pri takšnih vpogledih, v največji opozicijski stranki desnosredinski SDS, trdijo, da novela archive zapira.

Vladna koalicija pa trdi, da novela archive odpira, ker bo po novem mogoč pogled tudi v osebne dosje ūtrevne nekdanih družbenopolitičnih organizacij, kot je nekdana Služba državne varnosti – SDV (tudi v dosje oseb, ki še živijo), pri čemer pa bodo občutljivi osebni podatki prekriti. Vpogled v osebni dosje ūtrevne SDV mora sedaj odobriti arhivska komisija, ta pa dovoljenje izda le za osebe, ki so že umrle in je od njihove smrti minilo več kot deset let.

V SDS so se odločili, da bodo kot že večkrat v preteklosti poskusili doseči svoje z referendumom. Za njegov razpis so morali v mesecu dni zbrati vsaj 40 tisoč podpisov, kar jim je uspelo. Državni zbor je moral na tej podlagi v sedmih dneh razpisati referendum. S tem pa so se prerekanja med SDS in levo-sredinsko vladno koalicijo o vsebini novele prevelila v prerekanje o datumu referendumu. Koalicjni poslanci so namreč za izvedbo referendumu določili nedeljo, 4. maja, SDS je ta datum uspešno izpodbila na

ustavnem sodišču, ki je razveljavilo odlok o referendumu o arhivski noveli.

Ustavni sodniki so soglasno ugovorili, da bi izvedba referendumu v nedeljo, 4. maja, takoj po praznikih in počitnicah, volivcem otežila učinkovito izvajanje pravice glasovanja. Zakonodajalec namreč »mora datum določiti tako, da bo omogočil čim večjemu številu volilnih udeležencev udeležbo na referendumskem glasovanju«. Če bi bil referendum 4. maja, bi bilo predčasno glasovanje mogoče v času praznikov in počitnic, dan glasovanja pa takoj za njimi, kar že samo po sebi »otežuje in ovira učinkovito uresničevanje pravice glasovanja na referendumu«, so svojo odločitev utemeljili ustavni sodniki. Levosredinska vladna koalicija trdi, da je ustavno sodišče z odločbo seglo prek svojih pristojnosti in se je postavilo v vlogo zakonodajalca.

Na podlagi odločbe ustavnega sodišča je moral državni zbor v tem tednu določiti nov datum za izvedbo referendumu. Poslanci državnega zbora so se z glasovi koalicije odločili za nedeljo, 8. junij. V SDS tudi s to odločitvijo niso zadovoljni, zato so napovedali novo ustavno presojo zaradi »neustavnosti ravnane koalicije«, ker sta vlada in koalicija postavili tehnične ovire, ki preprečujejo kar najvišjo možno udeležbo na referendumu; ustavno sodišče je namreč po razlagi SDS državni zbor napotilo na to, da določi takšen datum izvedbe referendumu, ki bo zagotovil kar najvišjo udeležbo volivcev.

V SDS so se zavzemali za izvedbo referendumu v nedeljo, 25. maja, na isti dan, kot bodo evropske volitve. Razlagajo, da bi bili tako stroški za njegovo izvedbo najnižji, hkrati pa bi tako zagotovili največjo udeležbo na referendumu,

kajti vprašanje arhivov je tudi pomembna evropska tema.

Vladna koalicija se s to obrazložitvijo ne strinja. Minister za kulturo Uroš Grilc je pozval poslance, naj referendumu ne povezuje z evropskimi volitvami, saj bi s tem razvretnotili pomembno temo o arhivih. V drugi največji koalični stranki socialnih demokratov zatrjujejo, da je razpis referendumu 8. junija »najustreznejša med možnostmi, ki jih omogoča pravni red«. V upokojenski stranki Desus razlagajo, da odgovornost za stroške za izvedbo referendumu ne glede na izbiro dneva glasovanja nosijo zgolj predlagatelji referendumu.

Direktor službe Državne volilne komisije Dušan Vučko je po poročanju tiskovne agencije STA povedal, da bodo stroški referendumu, če bo ta potekal samostojno, za 2,2 milijona evrov višji, kot če bi ga izvedli na isti dan, kot bodo evropske volitve. Če bi referendum potekal skupaj z volitvami v Evropski parlament, bi namreč (ob predpostavki, da bi bile volilne komisijske enojne), stal okoli 1,3 milijona evrov, če bo potekal samostojno, pa okoli 3,5 milijona evrov.

Vladna koalicija in opozicija se pri argumentih glede datuma referendumu kajpak na debelo sprenevedata. V bistvu gre prvi zgolj za to, da z »razvezek« volitev v evropski parlament in referendumu zniža volilno udeležbo na slednjem, druga pa si prizadeva doseči prav nasprotno – zagotoviti kar najvišjo udeležbo. Po spremenjeni referendumski zakonodaji ni več dovolj, da proti zakonu glasuje več volivcev, kot ga podpre, ne glede na volilno udeležbo. Zdaj mora proti zakonu glasovati večina udeležencev referendumu, a ta večina mora hkrati biti najmanj petina vseh volilnih upravičencev, kar je 340 tisoč.

Prej do novice na naši spletni strani
www.primorski.eu

TA TEDEN

EDINOST
SLOVENSKA DRŽAVNA JEDINSTVENA ŽGALJICA

PRED 100 LETI

Edinost je tokrat obravnavala problem spremicanja slovenskih krajevnih imen. »Juristi pravijo, da ni v avstrijskih zakonih, ki bi zabranjeval samovlastno in političnotendencijozno pačenje krajevnih imen. Bo resnično to! Toda čudno je, da sme pri nas vsak nemški šmom ali laški namišljenec v svojih javnih glasilih kar čez noč izpreminjati naša, ob pamтивka v gruntonicah in v javnih uradih sploh izključno rabljena slovenska pomembna krajevna imena ter jih po svojem prikrojiti, hoteč pristni in samo slovenski okraj izpreminjati pred javnostjo v nemško ali laško zemljo? Pravijo nekateri naši, da je to počenjanje smešno in da se le oni, ki tako pišejo, smejo pred javnostjo s svojo neumnostjo in neznanjem ter da nam nič ne škoduje. Po mojem mnenju se pa ti gospodje zelo varajo, če tako omalovajujejo to smotreno delo naših v vsem bolj močnih sosedov! Kričavi irendotovski Lah hoče te naše Italijei mejne kraje javno razglasiti kot laške, ki bi po tako popačeni nomenklaturi spadali prav pod mater Italijo; vsiljivi in predzrni Nemec pa zida svoj most od Delta do Adrije. In ko se mu je posrečilo, da je pri žalostnih kranjskih razmerah mogel pritrdirti svojo žico že pri vsakem slovenskem krajevnem imenu s svojo nemško spakedranko, želi to seveda nadaljevati tudi pri nas. Kar pišejo Lahi in Nemci v svojih listih, to je pisano za njihove, naše krajevne razmere ne poznavajoče čitalje, ki se ne smejejo tem spakedrankam, ampak si jih ohranajo v spominu. Porabljo jih ob vsaki prilik, tako, da prehajajo slednjič v knjigo in v uradne zemljevide!

Sicer pa že popravljajo, kajti izpoznavali so, da so za resne slučaje zabredli vendar predaleč, kajti domače ljudstvo ne pozna njih spakedrank.

Tega pa mi ne smemo več dovoljevati! Če se že ne moremo ubraniti usiljencev na podlagi pomanjkljivega avstrijskega zakona, se moremo zateči k naravnemu zakonu samopomoči. Zahtevajmo, da nas same, naše dežele, kraje, reke, gore itd. prav označijo z domačim in pravim imenom. Kdor se noče ukloniti tej naravni naši zahtevi, naj ne hodi med nas!«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
SLOVENSKI DNEVNIK PRISTALA VSEJ SLOVENIJI

PRED 50 LETI

V Ulici Ghega so tudi tokrat priredili spominsko svečanost, da bi počastili 51 nedolžnih talcev. »Na svečanosti so bili prisotni najvišji lokalni predstavniki oblasti in med njimi vladni generalni komisar dr. Mazza, odvetnik Šferco in odbornik Corberi kot predstavnika pokrajinske uprave, vojaški poveljnik Oliva, številni občinski in pokrajinski svetovalci, predstavniki strank in druge osebnosti. Pred vhodom v palačo Rittmeyer in pred spominsko ploščo je stala častna straža občinskih redarjev.

Zalno mašo je daroval v veži palače msgr. Marzari, nato pa je imel priložnostni govor tržaški župan dr. Franzil, ki je dejal, da mučencev iz Ul. Ghega, s Prosek, iz Ul. D'Azeglio, z Opčin in iz Rižarne, ne smemo pozabiti, ne iz nekih splošnih sentimentalnih razlogov, temveč da se takšne strahote ne bodo ponovile.

Župan je obnovil zgodovinske dogodke, ko so aprila 1944 nastili brez kakršnega koli povoda ustrelili 71 talcev na openskem strelišču in 11 talcev obesili na Prosek. 20. aprila, na Hitlerjev rojstni dan, so hoteli pokazati svojo vojaško moč z veliko parado, s čemer so hoteli ustrahovati prebivalstvo in preplašiti člane odporniškega gibanja. Dosegli so obraten učinek. Samo dva dni kasneje je počila bomba v poslopju, kjer je bil krožek nemških vojakov in jih 5 ubila. Represalija je bila strahotna in kruta. Ob zori 23. aprila so odpeljali iz Koroneja žrtve in so mučenike na pol omamljene, da se niso mogli braniti, obesili na okno palače in po stopnišču.

Župan je svoj govor zaključil, da bomo najbolje počastili spomin 51 mučencev, če se bomo z vsemi silami trudili za ustvaritev boljšega sveta, iz katerega bo za vedno izginil strah pred lakoto, nasiljem, mučenji in vojno. Počastimo spomin mučencev s tem, da se borimo za mir, ki ne more pomeniti nadoblasti temveč pošt en odkritosrčen sporazum med vsemi. Sledilo je polaganje vencev.«

Vabilo na občni zbor Zadruge PD

Upravni odbor Zadruge Primorski dnevnik d.z., sklicuje redni občni zbor v **prvem sklicu dne 28. aprila 2014, ob 11.30 na sedežu zadruge, Ul. Montecchi 6, Trst, in v drugem sklicu v torek, 29. aprila 2014 ob 18.00 v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1, Opčine, Trst.**

Pravico do udeležbe imajo vsi člani, ki so bili sprejeti v zadrugo en dan pred občnim zborom.

Volilno pravico imajo vsi člani, ki so bili sprejeti v Zadrugo pred 29. januarjem 2014. Ob prijavi na občnem zboru bo moral vsak član predložiti veljaven osebni dokument.

Član, ki se občnega zpora ne more osebno udeležiti, lahko pooblašti drugega člena, da ga zastopa. Zato mora izstribi ob strani objavljeno pooblastilo, ga izpolnit z imenom in priimkom, za članice tudi z dekliskim priimkom, s številko izkaznice in podpisati. Pooblastilo

lahko tudi prepiše in podpiše. Na osnovi pravilnika ima vsak član - fizična oseba pravico, da zastopa največ pet drugih članov - fizičnih oseb.

Društva in pravne osebe zastopa predsednik. Če zastopstvo prevzame odbornik, mora predložiti izjavo, s katero ga je predsednik pooblaštil. V pooblastilu morajo biti navedeni ime in priimek, datum in kraj rojstva ter funkcija pooblaščenega.

Upavni odbor Zadruge PD

POOBLASTILO

Podpisani/a

(članska izkaznica št.)

pooblaščam člana/ico

da me zastopa na rednem občnem zboru Zadruge Primorski dnevnik v prvem sklicu v ponedeljek, 28. aprila 2014 ob 11.30 na sedežu zadruge Ul. Montecchi, 6 Trst, v drugem sklicu v torek, 29. aprila 2014, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1, Trst in že vnaprej odobrim njegove/njene odločitve.

Datum

Podpis

Zadruga Primorski dnevnik s.c.p.a - d.z.

Dnevni red:

- otvoritev, namestitev predsedstva in zapisnikarja, imenovanje verifikacijske komisije in skrutinatorjev;
- poročilo Upravnega odbora o poslovanju v letu 2013;
- predstavitev obračuna za poslovno leto, ki se je zaključilo 31. 12. 2013;
- poročilo Nadzornega odbora;
- razprava o obračunu in odobritev;
- stanje na Primorskem dnevniku.

POEZIJA - Zanimiva pobuda v Križevniški ulici

Kosovelovi verzi na ljudljanskih klopih

Dve »Kosovelovi klopi«

JANINA ŽAGAR

TOMIZZEV DUH

»Davek in več davka« proti oligarhiji? Smešno!

MILAN RAKOVAC

Poteptan in ponižan človek 21. stoletja še ne razume, da je pred njim zrasla turbo-mega Bastilja, ki jo bo moral zrušiti. In vendar, upa si odškrniti sanjska vrata socialistične utopije: v Nemčiji imajo dva filmska festivala, na katerih prikazujejo izključno filme posnete v vzhodnoevropskih državah real-socializma, pred padcem Berlinskega zida 1989. Po razlagah organizatorjev je razlog preprost: globlje pogledati pod površino boljševistične oligarhije in enoumja, pobrskati po idejni arhiv socialistične utopije, ki nit ni bila tako slaba. Državljan nekdanje vzhodne Nemčije (DDR), takole natančno označi stanje kolektivne zavesti in popolne krize civilizacije in ekonomskega propada: prej nisem smel govoriti, ker so še zdidov imeli ušeša. Sedaj lahko rečem karkoli, ampak me nihče ne posluša.

»Na Zahodu nič novega« je pisal Remarque v romanu o Veliki vojni, ki ji je sledil Veliki Oktober, pa boljševizem kot »utopija«, in potem padec Zidu in »utopije«. In zdaj? Zdaj: na Zahodu nekaj novega! Kapitalizem že vse in samega sebe, zahodnjški misleci misijo revolucionarno, držijo pa se, seveda, konservativnih pozicij. Noam Chomsky, bez dlake na umu in jeziku, te dni sin-

tetizira: »Politika danas služi bogatenju posameznikov, posebej bankirjev ... To je postala najvišja družbena vrednota, tisto pa, kar se dogaja normalnim ljudem, nikogar ne zanima ... Vse evropske vlade, ne glede na politično opredelitev, sledijo isti politiki, o kateri odločajo skupine neizvoljenih birokratov in vodij industrijskih grupacij v Bruslju, kar vse vodi k uničenju demokracije ... V Evropi, kot tudi v Ameriki, politične odločitve narekujejo interesi velikih finančnih koncernov in bank, eden njihovih glavnih ciljev pa je uničenje socialne države, ki je med največjimi dosežki povojne Evrope« ... Neizvoljeni birokrati, interesi grupacij, spodbujanje demokracije, uničevanje socialne države. Chomsky je jasen in jedrnat, kot po navadi, in vendar ostaja prepričan v moč liberalne demokracije. Ki pa je prav to vse omogočila. In je nezamenljiva, mar ne?

Še drugi Zahodni avtoritativni vir: ameriška znanstvena revija »Perspective On Politics« pripravlja za objavo študijo s čisto tezo: v ZDA ne vladajo več demokracija, temveč oligarhija, ki ima vse lastnosti globinske politične korupcije. »Amerika kot demokratična družba je resno ogrožena«, ugotavlja skupina

Pesem o malem narodu, 10 zapovedi, Jesen: to so samo nekateri izmed Kosovelovih zapisov, ki po novem krasijo Križevniško ulico v Ljubljani. Ulica, ki velja za eno najstarejših v mestu in na kateri so živeli številni umetniki in literati, se je nareč začasno prelevila v Kosovelovo ulico. Tu je na hišni številki 8 pred dobrimi devetdesetimi leti živel tudi kraški pesnik in tu spesnil poslednje pesmi: s Križevniške ulice je leta 1926 odšel v Tomaj, od koder se ni več vrnil ...

Ob letosnjih stodeseti obletnici rojstva Srečka Kosovela se je Robert Waltl iz Mini teatra v sodelovanju s Kulturno četrto Križevniško in drugimi partnerji odločil, da s Kosovelovimi verzi okrasi poulične klopi in samokolnice. In tako Ljubljancam in obiskovalcem slovenske prestolnice približajo Kosovelov ustvarjalnost in miselnost. Na noč knjige, ki je kot znano v sredo potekala v številnih slovenskih krajinah, pa so předli redili tudi Maraton Kosovelovih pesmi, ki so jih brali razni gledališki igralci.

Križevniška ulica, ki se je nekdaj imenovala Ribiška, je ena najstarejših ulic v Ljubljani. Na njej so med letoma 1167 in 1200 svojo postojanko imeli templjarji, nato so jih zamenjali križniki. Plemiška rodbina Spanheimov, ki je v Ljubljani v 12. stoletju ustvarila upravno središče svojih posesti na Kranjskem, je tu sezidala redovno cerkev Marije Pomocnice, ob njej pa redovno hišo z bolnišnico in šolo za vzgojo revnih otrok. Na Križevniški so nekje živel, ustvarjali ali se vsaj začasno ustavili številni kulturniki, med njimi Kosovel, dramatik Matej Bor in režiser Cyril Debevec. Tu je prebivala družina pravnika in mecenja Blaža Crobatona, očeta pesnice Luize Pesjakove, pri katerem je med drugim delal tudi France Prešeren. Crobatonov »ljubljanski salon« je bil zbiralšč slovensko in slovansko prepričnih izobražencev.

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Drama Enron

Gledališka epopeja odmevnega stečaja

Prizor iz predstave

MICHELE LAMANNA

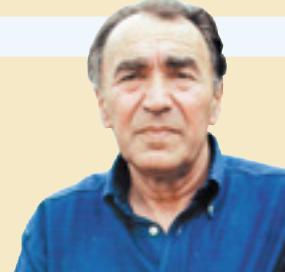
Stečaj teksta korporacije za prodajo energije ENRON je bil prvi znak sesutja gospodarstva, ki je slonelo izključno na finančnih operacijah, marsikdaj na meji zakonitosti, brez temeljev na konkurenčnih dobroinah. Britanska gledališka avtorica Lucy Prebble je na štirinajstih letih delovanja korporacije, od začetkov nezadržane rasti leta 1992 do popolnega padca leta 2006, ko je v treh mesecih vrednost delnic padla od 86 dolarjev na nekaj centov, požgala 60 milijard dolarjev in pahnila v revščino tisoče ljudi, zgradila drama ENRON, ki je po londonskem uspehu leta 2009 pristala na Broadway. V Italiji je drama in Parmi, kjer je bilo prizorišče enako odmevnega italijanskega finančnega skandala, postavila fundacija Teatro Due v sodelovanju s skupino Balletto Civile; Stalno gledališče Furlanije Julijskih krajin je v urvstilo v svoj osrednji abonmajski niz v veliki dvorani Rossettijevega gledališča. Režiser Leo Muscato, ki je tudi prevedel besedilo, je za svojo predstavo, polno glasbenih hitov in plesnih gibov, ki jih je zastavila Michela Lucenti, prejel ne-

kaj pohvalnih kritik, s katerimi pa ni prepričal tržaških abonentov, tako da je bilo gledalcev bolj malo, vsaj prvi večer, so pa tudi sicer v velikonočnem tednu gledališča bolj malo vabljiva.

Kakorkoli že, predstava postavlja dogodek v zgodovinski okvir, ki ga ponazarjajo videooposnetki na panojih na obodu prizorišča. Avtorica je drama zgradila na resničnih osebah, kakršna sta, denimo predsednik korporacije Ken Lay in izumitelj vrtoglavih finančnih špekulacij Jeffrey Skilling, in na fiktivnih likih, denimo Claudiju Roe, ki v delu zagovarja na resničnih produktivnih temeljih zasnovano delovanje. Režiser je poudaril adrenalina polno navdušenost protagonistov naglega vzpona in njihovo zanemarjanje vsega, kar ni osredotočeno izključno na dobiček. Čeprav je vzdusje, ki ga sugerira postavitev, povsem prepričljivo, je igralska in plesna plat dokaj nedodelana, zaradi česar predstava pogostokrat izzveni dolgočasno. Kljub temu so gledalci nastopajoče nagradili z dolgim aplavzom. (bov)

DUNAJ - Do jutri

Dnevi slovenskega filma

Na Dunaju so se sinoči začeli Dnevi slovenskega filma, ki bodo do jutri ponudili štiri večkrat nagrajene filme: Sangaj Marka Naberšnika, film Klemna Dvornika Kruha in iger, Dvojino Nejca Gavzode in prvenec Gorana Vojnoviča Piran-Piran. Filme bodo predvajali v kino kompleksu Urania Kino. Na otvoritveni projekciji se je s svojim drugim celovečercem iz leta 2012 predstavil Naberšnik, ki je tudi najavil slovensko-astrrijsko produkcijo svojega letosnjega celovečerca The Woods are still green. Film je protovojna drama, postavljena v čas I. svetovne vojne in je bil v celoti posnet v slovenskih Julijskih Alpah.

Danes bosta na ogled filma Kruha in iger (2011) in Dvojina (2013). Dvornikovi poosamosvojitveni komediji bo sledila še slovensko-danska koprodukcija Dvojina. Dneve slovenskega filma bodo zaključili s filmskim obujanjem spominov in različnih zgodovinskih motivov v prepletu treh živiljenjskih usod v filmu Piran-Piran iz leta 2010.

Dnevi slovenskega filma so nastali na pobudo Slovenskega kulturno-informativnega centra v Avstriji - Skice in v sodelovanju s kinematografi in filmskim distributerjem Cineplex International ter filmskim festivalom LET'S CEE.

UKRAJINA - Na vzhodu države se nadaljuje nasilje

Zahod grozi Rusiji z novimi sankcijami

KIJEV - Ukrainska vojska je začela drugo fazo operacije proti proruskim separatistom, med katerim namerava obkoli Slavjansk in tako separatistom preprečiti, da bi se številčno okreplili. Na nemirnem vzhodu Ukrajine se je medtem nadaljevalo nasilje, Zahod pa je zaradi poslabšanja razmer v državi napovedal možnost novih sankcij proti Moskvi.

Zaradi slabšanja razmer v Ukrajini so ameriški predsednik Barack Obama, nemška kanclerka Angela Merkel, britanski premier David Cameron, francoski pred-

sednik Francois Hollande in italijanski premier Matteo Renzi v konferenčnem klicu pozvali k hitremu odzivu skupine G7 in govorili možnosti novih sankcij mednarodne skupnosti proti Rusiji, Moskvo pa pozvali k spoštovanju dogovora iz Ženeve o zmanjševanju napetosti v Ukrajini.

Ženevski dogovor, ki so ga zunanjii ministri ZDA, EU, Ukrajine in Rusije dosegli 17. aprila, pravi, da se morajo vse strani vzdržati nasilja, proruski separatisti morajo odložiti oružje in se umakniti iz zasedenih zgradb, v zameno pa bodo deležni amnestije. Obama in omenjeni evropski voditelji so izpostavili tudi pomen priprave predsedniških volitev v Ukrajini 25. maja, saj bodo omogočile Ukrnjcem, da svobodno odločijo o svoji prihodnosti.

Na mednarodnem odu pa se je nadaljevalo medsebojno obtoževanje ZDA in Ukrajine na eni strani ter Rusije na drugi. Ameriški državni sekretar John Kerry je v četrtek, ko so ukrajinske sile na vzhodu države ubile pet proruskih separatistov, Rusija pa nato ob meji z Ukrajino napovedala vojaške vaje, Moskva obtožil, da se ne drži dogоворov iz Ženeve in destabilizira Ukrajino. »Niti en ruski uradnik ni šel na televizijo in pozval separatiste, naj podprejo dogovor iz Ženeve. Ruski mediji promovirajo Putinovo fantazijo okrog dogodkov v Ukrajini in Moskva še naprej finančira podžiga močno oborožene separatiste v Donecku,« je dejal Kerry.

Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je Kerrijeve izjave označil za nesprejemljive, ZDA pa obtožil, da proti Rusiji vodijo kampanjo kletvjanja. Lavrov je tudi dejal, da bo Rusija sodelovala z Zahodom pri zmanjšanju napetosti v Ukrajini, da pa

ne bo pristala na enostranske zahteve. Ponoval je tudi obtožbo, da se Zahod vmesava v ukrajinsko notranje zadeve zaradi svojih geopolitičnih interesov.

Glavna tožilka Mednarodnega kazenskega sodišča (ICC) Fatou Bensouda pa je uvedla predhodno preiskavo zločinov, zagrešenih pred in med padcem ukrajinskega predsednika Viktorja Janukoviča, ki je vodil v odcepitve krimskega polotoka, separatistične težnje pa sprožil tudi v drugih delih Ukrajine z večinskim russkim prebivalstvom.

Začasna ukrajinska vlada je pred tednom sprejela pristojnost ICC za uvedbo kazenske preiskave proti Janukoviču in drugim visokim predstavnikom njegovega režima za zločine proti protestnikom med lanskim novembrom in letosnjim februarjem. Preiskava bo tako omejena na obdobje med 21. novembrom 2013 in 22. februarjem 2014, ko je bilo v Kijevu ubitih več demonstrantov. (STA)

Ukrainske sile se zbirajo v okolici Slavjanska

Že 181 mrtvih v nesreči južnokorejskega trajekta

SEUL - Iz ponesrečenega južnokorejskega trajekta, ki je potonil pred devetimi dnevi, so doslej potegnili 181 trupel. Po katastrofi še vedno pogrešajo okoli 120 od skupno 476 ljudi, večinoma srednješolcev, ki so bili v času nesreče na krovu plovila. Med svojci žrtev naravnemu nezadovoljstvu nad akcijo iskanja žrtev. Južnokorejska televizija je v četrtek zvečer poročala, da so sorodniki pogrešanih zahtevali razširitev iskalne akcije in sodelovanje več potapljačev.

Potpapljači so iskanje pogrešanih v razbitinah trajekta Sewol včeraj pospešili tudi zato, ker je za danes in jutri napovedano poslabšanje vremena, kar bo predvidoma onemogočilo iskanje.

ZDA se ne odpovedujejo bližnjevzhodnim mirovnim pogajanjem

WASHINGTON - Ameriški državni sekretar John Kerry je v četrtek dejal, da se ZDA še ne bodo odpovedale pogajanjem za mir na Blížnjem vzhodu med Izraelci in Palestinci, čeprav so sedaj zašla v slepo ulico zaradi poskus oblikovanja palestinske vlade narodne enotnosti. Izraelski premier je že napovedal, da se ne bo pogajal z vlado, v kateri sodeluje Hamas. Kerry je dejal, da pot v smeri miru vedno obstaja, bodo pa za to potrebeni kompromisi na obeh straneh. Tiskovna predstavnica State Departmenta Jen Psaki je povedala, da je Kerry poklical palestinski predsednika Mahmuda Abbasa in mu povedal, da ne odobrava načrtovanja vlade narodne enotnosti, v kateri bi bili pripadniki gibanja Hamas, ki ga imajo ZDA skupaj z EU in nekaterimi drugimi državami za teroristično organizacijo.

Izraelski premier Benjamin Netanyahu je že pred tem dejal, da se z vlado, v kateri bodo sedeli ljudje, ki zahtevajo uničenje Izraela, ne bo nikoli pogajal. ZDA so zadnji krog mirovnih pogajanj sprožile lani poleti, s ciljem, da se končajo do 29. aprila. Sedaj je že povsem jasno, da se ne bodo in do najave vlade narodne enotnosti med Palestinci so šla prizadevanja v smer nadaljevanja pogajanj po tem datumu.

ITALIJA - Praznik osvoboditve

»Partizani srž demokracije«

Predsednik Napolitano: Naša padalca, ki sta zaprta v Indiji, sta državi v ponos

Giorgio Napolitano in Matteo Renzi pred včerajšnjo proslavo 25.aprila

RIM - Brez upornikov Italija danes ne bi bila demokratična država, je na twiterju »začivkal« premier Matteo Renzi pred včerajšnjo osrednjo proslavo ob dnevu zmage nad nacifašizmom, ki se je udeležil ves italijanski državni vrh. Z izjemo predsednice poslanske zbornice Laure Boldrini, ki je bila časni gost v Marzabottu, simbolu mučeništva italijanskega naroda, kjer so Nemci v nekaj dneh pobili skoraj dva tisoč civilistov.

Predsednik republike Giorgio Napolitano je po osrednji prireditvi pred spomenikom neznanemu vojaku v Rimu na Kvirinalu sprejel sorodnike žrtev nacističnih in fašističnih pokolov. Na sprejem je povabil tudi sorodnike italijanskih vojakov, ki po kapitulaciji države 8.septembra 1943 niso pristopili k nacistični Nemčiji in t.z. Salojski republiki, kar so plačali z življenjem. Napolitano se je spomnil dveh italijanskih padalcev, ki sta še vedno zaprta v Indiji, kjer ju obtožujejo umora dveh ribičev. Predsednik je prepričan, da sta vojaka, ki sta po njegovem po krivici v zaporu, v ponos Italiji.

Med prazničnim spredvodom v Rimu je prišlo do trenj med pristaši svobodne Palestine in aktivisti židovske skupnosti. Na srečo, da je župan Ignazio Marino takoj pomiril duhove in vse se je končalo pri glasnem prepiru. Pred nekaj leti je do podobne napetosti, čeprav v hujši obliki, prišlo v Milanu, kjer je skupina skrajnih levicarjev z žaljivkami zmerjala še živeče pripadnike partizanske judovske edinice, ki se je borila ramo ob ramu z italijanskimi partizani.

Renzi je, kot rečeno, izpostavljal brez upornikov danes v Italiji ne bi imeli demokracije. Ministrskemu predsedniku je rezko odvrnila levicarska evropska lista, ki se sklicuje na Grka Aleksisa Ciprasa. »Takratni uporniki so podobni tistim, ki se danes borijo proti neupravičenim spremembam italijanskega ustavnega sistema,« je bil mnenja predstavnik levicne Marco Revelli. In to je dejansko edini politični prepir v včerajšnjih uradnih proslav 25. aprila.

VATIKAN - Janeza Pavla II. in Janeza XXIII. bodo razglasili za svetnika

Še zadnje priprave pred jutrišnjo kanonizacijo priljubljenih papežev

VATIKAN - V Katoliški cerkvi potekajo še zadnje priprave na jutrišnjo razglasitev papežev Janeza Pavla II. in Janeza XXIII. za svetnika. Kanonizacija bo potekala na Trgu svetega Petra v Vatikanu, začela pa se bo ob 10. uri. Na povabilo papeža Frančiška se bo slovesnosti udeležil tudi prejšnji papež Benedikt XVI.

Policija v Rimu pričakuje do pet milijonov vernikov, po navedbah nekaterih medijev pa bi se v večno mesto lahko zgrnilo celo do sedem milijonov ljudi. Samo iz Poljske, domovine Janeza Pavla II., pričakujejo 300.000 vernikov. Številni naj bi prišli tudi iz okolice Bergama, od koder je bil papež Ja-

nez XXII. Nedeljske slovesnosti v Vatikanu se bo udeležilo tudi nekaj sto slovenskih vernikov.

Trg svetega Petra sprejme okoli 100.000 vernikov, ostali pa bodo lahko slovesno mašo spremljali na okoliških ulicah in trgih na 18 velikih zaslonih, ki jih bodo postavili za to priložnost. V Vatikanu poudarjajo, da ne bodo prodajali vstopnic, in vernike opozarjajo, naj se pazijo sleparjev, ki bi jim želeli prodati karte za kanonizacijo. Slovesno mašo bodo v živo prenale številne televizije, verniki pa si bodo prenos v živo in v tehniki 3D lahko brezplačno ogledali tudi v 500 kinodvoranah v 20 državah.

Kanonizacija pa bo med drugim tudi pravi blagoslov za vatikanske finance. Zgolj prodaja spominkov naj bi v vatikansko blagajno prinesla nekaj milijonov evrov. Tudi gostišča in namestitve za romarje, ki jih upravlja Vatikan, so že nekaj mesecov razprodana.

V Vatikanu potekajo zadnje priprave pred jutrišnjo kanonizacijo papežev Janeza XXIII. in Janeza Pavla II.

ANS

ZLATO (999,99 %) za kg

30.201,76 +162,51

SOD NAFTE (159 litrov)

109,69 \$ -0,58

EVRO

1,3831 \$ +0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

25. aprila, 2014

evro (poprečni tečaj)

valute	25. 4.	24. 4.
ameriški dolar	1,3831	1,3820
japonski jen	141,05	141,63
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	27,460	27,443
danska korona	7,4641	7,4665
britanski funt	0,82285	0,82300
madžarski forint	309,60	307,73
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,2028	4,1914
romunski lev	4,4506	4,4608
švedska korona	9,0927	9,0690
švicarski frank	1,2194	1,2203
norveška korona	8,2845	8,2785
hrvaška kuna	7,6139	7,6220
ruski rubel	49,8275	49,3237
turska lira	2,9539	2,9450
avstralski dolar	1,4883	1,4916
bolivijski real	3,0836	3,0621
kanadski dolar	1,5239	1,5237
kitajski juan	8,6520	8,6381
mehiški peso	18,1549	18,0648
južnoafriški rand	14,7444	14,6234

GORIŠKA POKRAJINA - Dokončni podatki za leto 2013

Sortiranje stagnira, s krizo manj odpadkov

Vreče z odpadki
v goriškem
mestnem središču

BUMBACA

Prebivalci goriške pokrajine še vedno dokaj skrbno ločujejo odpadke, v večini občin pa se »ekološka vnema« nekoliko ohlaja. Na to kažejo podatki podjetja za okoljske storitve Isa Ambiente, po katerih je bil v minulem letu delež sortiranih odpadkov na Goriškem 62-odstoten. Natanko isti rezultat smo na pokrajinski ravni dosegli leta 2012, delež pa je bil takrat za dva odstotka višji kot letu 2011. »Lanski podatek ni negativen, a niti pozitiven. Lahko bi rekli, da na področju sortiranja stagniramo,« pravi podpredsednica goriške pokrajine in odbornica za okolje Mara Černič, po kateri bi se v minulem letu zaradi povečanja odstotka sortiranih komunalnih odpadkov v večjih občinah, kot je Gradež, povprečni rezultat lahko občutno izboljšal, v resnicu pa se ni, saj so v večini občin – 16 od skupnih 25 – zabeležili rahel upad.

»Manjše občine so nekoliko populistične,« ugotavlja Černičeva, po kateri pa je pozitivno, da se je količina proizvedenih odpadkov v minulem letu ponovno znižala. Leta 2012 smo na Goriškem skupno proizvedli 67.271 ton odpadkov, lani pa 66.454, torej kar 817 ton manj. Posledično se je zmanjšala tudi količina proizvedenih odpadkov na prebivalca, in sicer s 478 kg na 472 kg. »Dobro je, da se količina odpadkov manjša, žal pa je to povezano tudi z gospodarsko krizo. Z upadom potrošnje se namreč krči količina gospodinjskih odpadkov, ki jih v ve-

lik meri sestavljajo embalaže,« pojasnjuje Černičeva. Najvišji odstotek ločeno zbranih odpadkov so že drugič zaporedoma zabeležili v Doberdoru (73 odstotkov lani, 74 leta 2012), največji porast pa so leta 2013 imeli v Gradežu, ki je s 46 prešel na 52 odstotkov. V Sovodnjah so s 67 prešli na 65 odstotkov, v Števerjanu pa je bil upad nekoliko bolj občuten, saj so z 71 odstotkom zdrsnili na 67.

Sistem ločenega zbiranja odpadkov so na Goriškem uvedli leta 2007. V prvem letu je bil dosežen 53-odstotni delež sortiranih odpadkov, leta 2008 57-odstotni, leta 2009 pa 59-odstotni. Edini padec smo zabeležili leta 2010, ko smo se ponovno spustili na 57 odstotkov, leta 2011 pa se je krivulja spet dvignila in dosegla 60 odstotkov. Leta 2012 se je delež površil še za dve točki, lani pa je ostal na isti ravni, torej pri 62 odstotkih. Vzrokov, zaradi katerih se je krivulja nehala vzpenjati, je lahko več – nano denimo vplivajo tudi demografske spremembe oz. staranje prebivalstva -, morda pa je kdo postal manj »vesten« tudi zato, ker ni opazil pričakovanega znižanja položnega. »Pri uvedbi sistema ločenega zbiranja je sicer normalno, da se delež sortiranih odpadkov sprva hitreje dviga, nato pa umiri. Kljub temu je pomembno, da dosežemo vsaj 65-odstotkov sortiranih odpadkov, kot predvidela zakon,« pravi Černičeva, po kateri je pokrajinska kampanja za promocijo traj-

OBČINE	LETTO					<i>kg na prebivalca</i>
	2009	2010	2011	2012	2013	
Koprivno	76%	75%	77%	72%	72%	470
Krmin	68%	66%	70%	68%	68%	485
Doberdob	69%	68%	72%	74%	73%	415
Dolenje	77%	73%	74%	72%	71%	594
Fara	68%	68%	71%	71%	69%	398
Foljan-Redipulja	68%	65%	66%	69%	68%	431
Gorica	54%	53%	56%	57%	56%	446
Gradišče	66%	66%	70%	68%	67%	502
Gradež	30%	27%	28%	46%	52%	813
Mariano	70%	66%	72%	68%	69%	489
Medea	74%	72%	77%	69%	65%	391
Tržič	60%	57%	59%	59%	58%	492
Moraro	75%	72%	76%	72%	71%	445
Moš	63%	65%	71%	70%	68%	409
Romans	67%	65%	69%	67%	67%	433
Ronke	68%	65%	66%	68%	68%	470
Zagraj	69%	67%	69%	66%	67%	342
Škocjan	64%	61%	63%	66%	64%	355
Števerjan	74%	73%	71%	71%	67%	319
Šlovrenc	70%	68%	74%	71%	70%	395
Špeter ob Soči	66%	65%	69%	69%	68%	323
Sovodnje	63%	59%	69%	67%	65%	316
Starancan	71%	69%	71%	71%	69%	451
Turjak	72%	68%	69%	65%	65%	396
Vileš	71%	63%	68%	70%	72%	548
SKUPNO	59%	57%	60%	62%	62%	472

nostnega načina ravnanja z odpadki in za ozaveščanje o pomenu ločenega zbiranja imela pozitivne učinke, potreben pa bi bil tudi drugi ukrep. »Uvesti bi bilo treba sistem plačevanja, ki upošteva proizvedeno količino odpadkov. Tega že imajo v nekaterih občinah videmske pokrajine, kjer se del stroška zaračuna glede na šte-

vilo uporabljenih vreč. Naša uprava je ta sistem vedno zagovarjala, saj je pravičnejši, vključila pa ga je tudi v nov pokrajinški načrt za ravnanje z odpadki. Le-tega prejšnja deležna uprava ni odobrila, zdaj pa sem na deželi ponovno sprožila postopek, ob koncu katerega bo načrt dobil zakonsko veljavo,« pravi Černičeva. (Ale)

TRŽIČ - Narašča število muslimank z zakritim obrazom

Nikab vse bolj pogost

Županja se je o zadevi pogovorila s prefektom - Državni svet svojčas razsodil, da je nošenje pokrival in rut v skladu z zakonom

V Tržiču je mogoče vse bolj pogosto opaziti ženske, ki jim obraz zakriva muslimanski nikab. To očitno razburja nekatere domačine, zato pa je na zadevo med zadnjim občinskim svetom opozoril občinski svetnik Federico Razzini. Županja Silvia Altran mu je odgovorila, da se je o nikabu že pogovarjala z goriškim prefektom Vittoriom Zappalortom. »Prefekt mi je zagotovil, da zadevi pozorno sledi in da bo prispeval k iskanju stičnih točk z muslimansko skupnostjo; hkrati bo preveril, kako so v podobnih primerih ravnali drugod po Italiji,« pravi županja Silvia Altran in pojasnjuje, da 152. člen kazenskega zakonika prepoveduje nošenje čelad ali rut, ki bi onemogočile ugotovitev identitetu ljudi, če za to ni pravega razloga. O tem se je že izrekel tudi državni svet, katerega sodniki so poudarili, da sta versko ali kulturno prepričanje dovolj dobra razloga za nošenje pokrival, vendar je treba takoj odkriti obraz, če za to prosijo sile javnega reda. S pokritim obrazom se v vsakem primeru pa ne smemo udeležiti javnih shodov.

Muslimanka z zakritim obrazom v Tržiču

BONAVENTURA

ŠEMPAS - Danes ob 20. uri

Ob dnevnu upora Domovina je ljubezen

Kulturno prosvetno društvo Lipa Šempas in novogoriška mestna občina prireja danes ob 20. uri v Kulturnem domu v Šempasu 8. tradicionalno srečanje slovenskih kulturnih društev iz zamejstva in počastitev dneva upora proti okupatorju. Pozdravno besedo na dogodku, poimenovanem Domovina je ljubezen bo imel Matej Arčon, župan Mestne občine Nova Gorica, slavnostni govor Gorazd Žmavc, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu. Kulturni program bodo oblikovali Malo gledališče - Duo Fodor in folklorna skupina Upokojenke iz Zvezze Slovencov na Madžarskem iz Porabja, Barski oktet iz Benešije pod

vodstvom Davida Klodiča, vokalna skupina Slovenji Plajberk iz Pliberka na Koroškem pod vodstvom Veronike Laušegger in slovensko kulturno društvo Lipa Zadar. Sledila bo predstavitev knjige »Po sledeh spominov« avtorice Andreje Malta Jezeršek ter Mesani pevske zbor Encijan iz Pulja pod vodstvom Paole Stermotić in ob klapirski spremljavi Sandra Vešligaja. Nastopili bodo še Muzikanti izpod Vitoške gore pod vodstvom Jordana Ušaja, učenci osnovne šole Šempas in mešani pevski zbor Lipa Šempas pod vodstvom Mirana Rustje. Prisoten tu je predsednik Zvezze Slovencov na Madžarskem Jože Hirnök. (km)

Prvi maj v Števerjanu

V Števerjanu bo v četrtek, 1. maja, tradicionalno slavje v priredbi kulturnega društva Briški grič. V juntrajih urah bo štartal celodnevni krožni pohod po krajih, povezanih s prvo svetovno vojno. Ob 18. se bo pričel kulturni spored na prireditvenem prostoru na Bukovju; program bodo letos oblikovali člani godbe na pihala Viktor Parma iz Trebč. Prisotne bodo nagovorili poslanec Giorgio Brandolin, Igor Lukšič, kandidat na majske evropske volitve in predsednik Socialnih demokratov, ter Joško Terpin, kandidat Občinske enotnosti na majske občinske volitve. Napovedan je tudi obisk Isabelle De Monte, kandidatke Demokratske stranke na evropskih volitvah. V dvorani kulturnega društva bo pokunjena domačih vin. V večernih urah se bo obiskovalcem števerjanskega praznika predstavila skupina Happy Days, ki se vrača na prvomajsko slavje v Števerjan.

Z avtom v vinograd

V kraju Angoris na območju krmske občine se je včeraj pooldne pripetila huda prometna nesreča. 29-letni S.A. z bivališčem v Vilešu je iz še nepojasnjene razlogov izgubil nadzor nad svojim športnim avtomobilom znamke MG, s katerim je nato zapeljal s cestička naravnost v vinograd, pri čemer je prebil živo mejo ob robu ceste. Mladenič se je v trčenju hudo poškodoval, vendar k sreči njegovo življenje naj ne bi bilo ogroženo. Na pomoč so takoj po nesreči klicali mimočočni avtomobilisti. Z rešilnim vozilom službe 118 so ga odpeljali v katinarsko bolnišnico pri Trstu, kjer so ga spreveli na zdravljenje. Na priozorišče dogodka so poleg reševalcev iz službe 118 prihitali tudi goriški gasilci in karabinjerji iz Gradišča, ki so sprožili preiskavo o vzrokih nesreče. V trčenje vsekaror naj ne bi bila vpletena druga vozila.

Voden ogled razstave

Na sedežu Fundacije Goriške hraničnice v Gosposki ulici v Gorici si je še danes in jutri mogoče ogledati razstavo platen secesijskega okusa, ki jih je v začetku prejnjega stoletja tržaški likovnik Vito Timmel naslikal za gledališko poslopje v Pancanu v Tržiču. Razstava je odprta med 10. in 19. uro, jutri ob 17.30 bo voden ogled.

VRH - Ob štiridesetletnici odkritja spomenika so se poklonili spominu na padle domačine

»Vsi so bili moji prijatelji«

Rada Vižintin pred spomenikom na Vrhu, za njoo stojita bivša borca Mario Vižintin in Virgil Černic (levo); zbor Danica (spodaj)

BUMBACA

GORIŠKA - Tradicionalne svečanosti ob dnevu osvoboditve

S spominom proti »mračnim silam« in zgodovinskemu revizionizmu

Vrednote odporanstva in želja po njihovem ohranjanju so bile zlata nit svečnosti, ki so se zvrstile na Goriškem ob včerajnjem dnevu osvoboditve. Slovesnosti so v sodelovanju s krajevnimi sekcijami VZPI-ANPI priredila razna društva, občine in organizacije, ki so kot vsako leto polagali venče in počastili spomin na padle.

V Gabrijah so dan osvoboditve obeležili večer pred državnim praznikom. Na spomenik so vence položili svodenjska občina, krajevna VZPI-ANPI in KD Skala. Pri slovesnosti sta sodelovala moški pevski zbor Skala in mladinski zbor Neokortex, s spletom pesmi pa so se predstavili učenci 5. razreda šole Butkovič. Slavnostni govor je imel Erik Petejan, ki je povedal, da so se naši ljudje uprli in se bojevali proti močnejšemu in bolje oboroženemu sovražniku, uživali pa so podporo prebivalstva. »Bili so nosilci vrednot, ki naj bodo vodilo tudi bodočim rodovom«, je povedal Petejan.

Včerajšnje pevmske proslave se je udeležilo veliko ljudi. Po polaganju vencev VZPI-ANPI in združenja Krajevna skupnost Pevma Štmaver Oslavje je zapel moški zbor Štmaver, nakar se je skupina učencev šole Abram in šole Trink predstavila z recitalom partizanskih pesmi. Slavnostni govor je imel Igor Komel, ki se je dotaknil raznih vidikov NOB, kritičen pa je bil tudi do »poskusov zgodovinskega revizionizma v Sloveniji, ki ga v zadnjih časih poskušajo izvajati tudi v zamejski prostor. Udeleženci so ob zaključku zapeli italijansko partizansko himno »Bella ciao«, ki je bila v minulih dneh v središču afere, potem ko je pordenonski prefekt skušal povedati njen izvajanje na prireditvi ob 25. aprilu. Še pred svečanostjo v Pevmi so VZPI-ANPI, AVL, SKGZ in združenje Krajevna skupnost polagali vence pred ploščo padlim in spomenikom taboriščnikom pred železniško postajo v Gorici.

Svečanost v Podgori

Aldo Rupel v Dobrodoš

V Podgori sta slovesnost priredila VZPI-ANPI in društvo Paglavec, ki sta k udeležbi povabila mešani pevski zbor Podgora in moški zbor iz Šempetra. Recitirala sta člana društva Podgora, slavnostni govor je imela Katja Žigon. Spregovorila je o pomenu praznika osvoboditve ter potrebi po opozarjanju mladih na zločine, ki jih je zakril nacifašizem. »Mračne sile fašizma izkorisčajo današnjo krizo v Evropi za lastno promocijo. Tega ne smemo dovoliti«, je povedala in omenila še prijateljstvo med potbratnima sekcijama VZPI-ANPI iz Podgorje in novogoriško sekциjo ZB Rastislav Delpin. Podgorske slovesnosti, ki se je zaključila na sedežu društva Paglavec, kjer je na ogled razstava o delovanju sekcije VZPI, sta udeležila tudi občinski odbornik Alessandro Vascotto in pokrajinski odbornik Federico Portelli, po katerem je treba spomin na tiste, »ki so se borili za svobodo ter so izbrali pravo stran, ščititi pred revizionizmom in brezbržnostjo.« Portelli je kasneje nagovoril udeležence občutene svečanosti v Standrežu, ki so jo priredili vaška sekcija VZPI-ANPI, društvo Župančič in štandreška športna društva. Zapela je vokalna skupina Sraka, o pomenu izkušnje, ki sta jo doživelva med obiskom taboriščnika Auschwitz,

pa sta slušateljem spregovorila dijaka in udeleženca spominskega potovanja na Poljsko Elena Marvin in Juri Faggiani. Pri sovodenjskih spomenikih, kjer je zapel otroški zbor KD Sovodnje, je županica Alenka Florenin spomnila na 70-letnico usmrtilte borcev Njegovana Mozetič iz Renč in Vladimira Santiniča iz Splita ter žrtve pokola v Uljiči Gheli, na krajevih svečanostih v Rupi in na Peči pa je zapel zbor Rupa-Peč. V Dobrodošu se je zbral več kot dvesto ljudi vključno z godbo na pihala Kras in pevskim zborom Jezero. Prisoten je bil tudi župan občine Bled. Udeležence je pozdravil župan Paolo Vižintin in ponudil pomen vsakoletnega snidenja ob prazniku osvoboditve. Skupina mladih recitatorjev je prebrala nekaj sporočilnih stihov, medtem ko so se številni taborniki in skavti izmenjavalni na časni straži. Glavni poseg je imel prof. Aldo Rupel. Včerajšnjo slovesnost je vključil v niz datumov, ki se vrstijo v naslednjih tednih: dan ustavnovitve OF, dan dela, dan zaključka druge svetovne vojne. Opozoril je na protislovja v ocenjevanju vojnih dogajanj in na pojave v sedanosti, ki utrjujejo ljudi v prepričanju, da je potreben obdržati visoko budnost, da se zgodovine ne spreobraže. Vprašati se je treba, kdo so bili učitelji in kdo učenci glede strešanja, deportacij, stradanja taboriščnikov in samih kraških brezen. »So zadnji trenutki življaja, rad bi ti v teh trenutkih vse povedal, a ne vem, kje začeti«, je eden od streljanih na goriškem gradu zapisal v pismu ženi. Govornik je v Dobrodoš dopolnil misel

ka, kulture in narodne zavesti. Ob zaključku svečanosti so se udeleženci vrnili v center Danica na družabno srečanje. Kdor je včeraj - ali kdajkoli prej - prisluhnih pripovedim Maria Vižintina, Virgila Černica ali drugih partizanov, se bo njihovih besed nedvomno dolgo spominjal. Težki trenutki, ki so jih doživel med vojno, nam morajo nedvomno biti v spodbudo, da iz dneva v dan negujemo plemenite vrednote osvobodilnega boja. (dr)

FOTO VIP

Otroci v Gabrijah (zgoraj); polaganje vencev pred spomenik v Standrežu (desno)

BUMBACA

s prepričanjem, da pa gotovo vsi vemo kako, kdaj in kje moramo nadaljevati.

Glavni govor na tržiški slovesnosti je imel predsednik novogoriške Zveze borcev Vladimir Krpan, ki je spregovoril o sodelovanju med ZB in VZPI-ANPI, na svečanosti v Ronkah pa so sodelovali tudi učenci Večstopenske šole Dobrodo.

**NOVA GORICA-GORICA - 10 let skupaj v EU
Sodelovanje samoumevno,
nekaj preprek pa ostaja**

Otoci na skupnem trgu obeh Goric

FOTO K.M.

V pravkar iztekajočem se desetletju po vstopu Slovenije v Evropsko unijo je sodelovanje med sosednjima Goricama postalo že samoumevno, ugotavlja novogoriški župan Matej Arčon. »Mesti sodelujeta tako na kulturnem, športnem, gospodarskem področju ... veliko potenciala vidim še na področju turizma,« pristavlja župan.

V desetletju, ki se je začelo s precejšnjo evforijo in pričakovanji, čemur je sledilo obdobje streznitve in gospodarske krize v obeh državah, je klub vsemu zaživelo veliko čezmehnih projektov, predvsem s področja trajnostnega razvoja, mobilnosti, kulturne dediščine, turizma in okoliške infrastrukture. V tem času se je rodil tudi »otrok« treh obmejnih uprav: Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS), za katerega župan Arčon meni, da gre za nekakšen skupen laboratorij projektov, primer s katerega se na obeh straneh meje učimo in pa predvsem za telk na dolge proge.

Čeprav je vstop v Evropsko unijo in kasneje v schengenski območje omogočil prost pretok storitev in blaga, v praktičnem življenju še vedno ostajajo nekatere prepreke, ugotavlja Boža Loverčič Špacapan, sekretarka Območne obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica. »Za obrtnika, ki gre na izvajanje dela k stranki v Italijo in obratno, bi morali zahtevati enake pogoje, če razmišljamo o tem, da smo v skupini Evropi. V praksi pa ni vedno tako. Italijanska zakonodaja je bolj rigorozna, še bolj pa kontrola izvrševanja te zakonodaje,« pravi Loverčič Špacapanova. V praksi to pomeni, da mora denimo gradbenik, ki izvaja dela v Italiji, na gradbišču izpolnjevati vse pogoje po italijanski zakonodaji. Pa denimo kmet, ki želi svoje pridelke prodajati na stojnici v sosednji Gorici, ta mora imeti v Italiji odprtvo davčno številko, postopek stane okrog 300 evrov.

»Ti postopek in kontrole odvrnejo večno ljudi,« ugotavlja sekretarka, ki ima sicer dobre izkušnje glede sodelovanja s partnerji z druge strani meje. Predvsem veliko sodelujejo s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem iz Trsta. »Mi italijanskim podjetjem svetujemo, kako ustanavljati podjetja ali podružnice v Sloveniji, oni pa našim. Vsako leto se pri nas ogledi okrog 30 podjetij iz Italije,« pravi sogovornica.

Tudi na območni Gospodarski zbornici (GZS) Slovenije za severno Primorsko so po vstopu Slovenije v Evropsko unijo zaznali veliko zanimalna za slovensko gospodarstvo in sodelovanje s strani italijanskih gospodarskih družb. »Zelo odmevno dvodnevno konferenco so tedaj organizirali v Gorici, prišlo je skoraj 200 podjetnikov, katere smo informirali, kako se posluje v Sloveniji in obratno. Kasneje je ta evforija ponehala, smo

pa uspeli skupaj z italijanskimi podpornimi partnerji uresničiti veliko skupnih projektov ...« se spominja Mirjam Božič, direktorica GZS za severno Primorsko, kjer so leta 2012 s trgovinsko zbornico v Gorici podpisali sporazum o medsebojnem sodelovanju in tako formalizirali dotedanjo »tiho prakso«. Nov program sodelovanja, ki so si ga pred kratkim zastavili, pa septembra predvideva poslovno konferenco podjetnikov z obeh strani meje. Božičeva minula desetletje strne v besedah: »Sodelovanje teče, Italija je bila vsa leta najpomembnejši partner za našo regijo, kriza je sicer naredila svoje in je v zadnjih dveh letih zdrsnila na drugo mesto.«

Tudi kultura ne pozna meja, čeprav se velikokrat na eni in drugi strani najprej zatakne zaradi nerazumevanja jezika sosedov. »Pri povezovanju nevladnih organizacij je to kar velika težava,« opozarja Boris Kante, direktor Zavoda Gost na Planoti. »Vsaj pasivna dvojezičnost bi morala biti prisotna na tem območju,« poudarja Igor Komel, ravnatelj Kulturnega doma v Gorici, ki opozarja, da se mladi Gorčani in Novogoričani med seboj spoznavevajo v angleščini. »Proti temu pa se moramo boriti,« je prepričan Komel, ki poudarja, kako se Gorica počasi a vendarle spreminja v sprejemaju kulture sosedov. Še pred dvajsetimi leti je bilo veliko težav ob postavljivi spominske table usmrčenim Tolminskim puntarjem na goriškem Travniku, te dni pa se je odprtja likovne razstave o Tolmincih v goriškem kulturnem domu udeležil sam goriški župan Ettore Romoli. Na dan, ko bo v gledališču Verdi gostovala slovenska gledališka predstava, pa goriški Slovenci še čakajo ...

Da je za svetlo čezmehno prihodnost ključnega pomena vzgajanje mladih in tem duhu, se zavedajo tudi v goriškem Kinoateljeju, kjer so skupaj z inštitucijami, delujočimi znotraj goriške Hiše filma in sorodnih ustanov na slovenski strani meje, zasnovali projekt za mlade. V njem sodelujejo učenci novogoriške osnovne šole Milojke Štrukelj in nižje šole Stracis iz Gorice, rezultat projekta bosta dva filmčka. »Šolarji bodo vrstnikom z druge strani meje skozi svoje oči predstavili zanimive točke v mestu: poučili jih bodo, kje se dobi najboljši sladoled, kje se nahaja dobro obiskani skate park ... po projekcijah otroških turističnih vodičev obeh mest se bodo otroci z avtobusom tudi odpeljali te točke pogledati v živo in upati je, da bodo kasneje tja prihajali tudi v spremstvu staršev,« razlaga Matja Zorn, vodja projektov s področja kulture. »Vaš projekt je zelo dragocen, ključno za spoznavanje skupnega prostora je ravno sodelovanje mladih,« podčrtuje župan Arčon.

Katja Munih

Otroško petje
na prazniku
frtalje v Rupi

BUMBACA

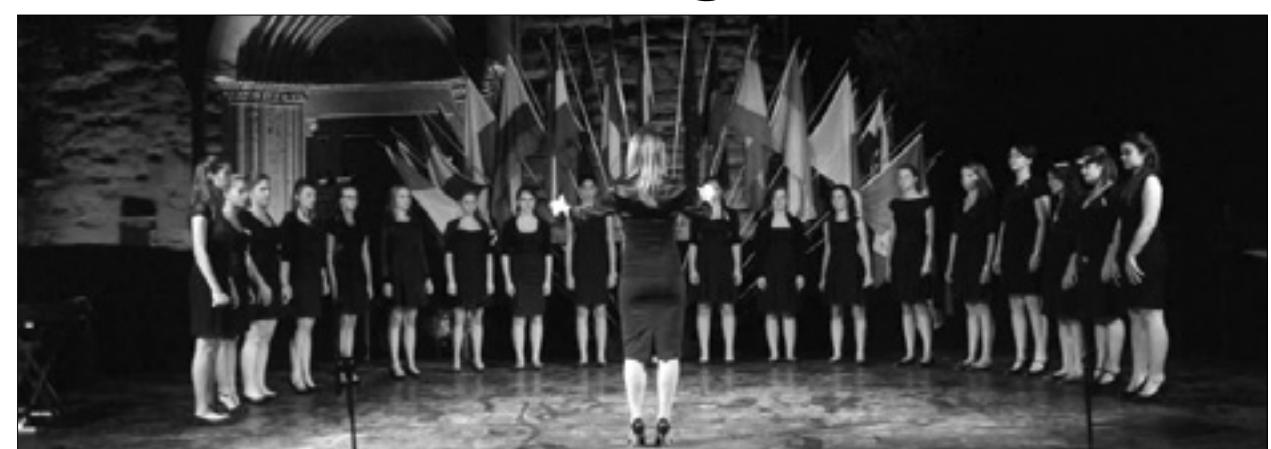
Tipična zeliščna frtalja je bila protagonist praznika, ki ga je včeraj priredilo prosvetno društvo Rupa-Peč. Prirediteljem je uvodoma ponagajalo slabu vreme, saj je začetek praznika zmotil dež, k sreči pa je zatem nehalo deževati. Kulturni pro-

gram so s svojo svežino oblikovali otroci in je bil pevsko naravnian. Zapela sta otroška pevska zbornica prosvetnih društev F.B. Sedej iz Števerjana in Sabotin iz Štmavra. Ob zaključku pevskih nastopov je bilo na vrsti volilno soočenje med županskima kandidatoma

na majskeih občinskih volitvah v sovodenjski občini. Na vprašanja časniki Erik Jazbar sta odgovarjala Alenka Florenin (Občinska enotnost) in Julijan Čavdek (Slovenska skupnost). O volilnem soočenju bomo počutne poročali jutri.

GORICA - Nov podvig dekliške vokalne skupine

10 let Bodečenežne ustvarjalnosti kronale z izidom zgoščenke Čas

Zbor Bodeča Neža med enim izmed svojih nastopov

»Čas« je pomenljiv naslov nove, že tretje zgoščenke dekliške vokalne skupine Bodeča Neža z Vrha, ki praznuje desetletnico svojega delovanja. Ta čas, v katerem se je vneto posvetila pevski dejavnosti, je skupina izkoristila na najboljši način, in sicer za izpopolnjevanje, pripravo na koncerte in tekmovanja, vseslošno kulturno rast ter spoznavanje mednarodnega zborovskega prizorišča, na katerem so se dekleta izkazala in uveljavila. Skupini so letos podelili posebno nagrado ob dnevu kulture za izjemne umetniške dosežke, priznanje za številne lovoriike, a tudi za reprezentančno vlogo, ki jo je skupina pridobila s kakovostnim in motiviranim delom.

Pevke, zborovodkinja Mateja Černic in gostujoči zborovodja Mirko Ferlan bodo drevi praznovali izid cd-ja z dodatkom v ožjem krogu, ki spada v sklop prireditve ob desetletnici delovanja in projekt »10 let Bodečenežne ustvarjalnosti«. Zaradi posebne oblike glasbenega večera, ki bo potekal v zgodovinskih prostorih palače Attems Petzenstein, je

vstop možen samo z vabilom. Kot je veljalo tudi za izid prejšnjega cd-ja, se bo krstna predstavitev odvijala tako rekoč v »družinskem« okviru, članice zborna pa že napovedujejo prve koncertne dogodke v znamenju nove zgoščenke, ki bodo zradi večjega števila razpoložljivih sedežev dostopni širšemu občinstvu.

Vokalna skupina Bodeča Neža bo nastopila 9. maja na zborovskem srečanju v Kulturnem domu v Šempasu, kjer bo delila koncertni večer s komornim zborom Krog iz Ljubljane, 16. maja pa bo imela celovečerni koncert v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu v okviru evropskega kulturnega projekta Kras@event@Carso. Letni koncert in glavni dogodek ob praznovanju desetletnice pa bo jeseni v dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Cd »Čas« z antologijo posvetnih in nabožnih skladb v širokem časovnem in geografskem razponu pa bo na voljo tudi na spletni strani skupine, kjer bo v kratkem aktiven link za naročanje. (rop)

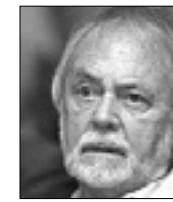
AJDOVŠČINA - Umrl priznani grafik in likovnik

Slovo Bogdana Borčića

V Pilonovi galeriji je ravnokar na ogled razstava njegovih najnovejših slikarskih del

Srečanje z umetnikom Bogdanom Borčićem, ki so ga v Pilonovi galeriji Ajdovščine načrtovali v mesecu maju, je nepričakovano prekinil njegov odhod: Borčić je umrl v četrtek. Razstava njegovih najnovejših slikarskih del v prostorijah galerije, ki jo je pripravila Irene Mislej in pri katere izvedbi je s svojega doma in ateljeja v Slovenj Gradcu sodeloval tudi umetnik sam, bo tako ostala v poklon velikemu slovenskemu slikarju in grafiku na ogled do 18. maja.

Slikar, rojen v Ljubljani leta 1926, je otroštvo preživel pri sorodnikih v Komizi na Visu. Med drugo svetovno vojno so ga Nemci deportirali v Dachau. Borčić je slikarštvo študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Diplomiral je leta 1950,

Bogdan Borčić

študij pa nadaljeval na špecialki za slikarstvo pri profesorju Gabrijelu Stupici. Izpopolnjeval se je na študijskih potovanjih v Amsterdam in Pariz, kjer je leta 1958/59

tri mesece delal v ateljeju grafika Friedlaenderja. Na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani je poučeval od leta 1969 naprej, od leta 1976 kot redni profesor za grafiko. Na povabilo likovne akademije v belgijskem Monsu je leta 1979 tam en mesec predaval o grafiki. Njegova dela v svojih zbirkah hrani mnogi svetovni muzeji, med drugim tu-

di dunajska Albertina. V Galeriji Božidar Jakac v Kostanjevici na Krki je urejen poseben Grafični kabinet Bogdana Borčića z več kot 1000 grafikami, z njegovimi znamenitimi motivi školjk in serijami različnih klasičnih tehnik. Večjo zbirko slik hranijo v galeriji v Slovenj Gradcu. Nagrado Prešernovega sklada je umetnik prejel leta 1965 za slikarske stvaritve, razstavljene v letu 1964, Prešernovo nagrado pa leta 2005 za živiljenjsko delo. Od leta 1980 do smrti je živel in ustvarjal v Slovenj Gradcu. V pozmem obdobju se je ukuvarjal z žarečimi slikami z velikimi barvnimi plaskvami in dodanimi elementi. Serijo slik je posvetil tudi taborišču Dachau. Zadnjo serijo slik, ki je razstavljena v Ajdovščini, je zaznamoval s kadilsko pipo.

Deveta zaporedna zmaga Rome

RIM - Za osvojitev naslova prvaka bo moral Juventus še počakati. V naprej igrali tekmi A-lige je namreč Roma sinoči z 2:0 premagala Milan z zadetkom (krasnim) Pjanica (na slki) v prvem in Gervinha v drugem polčasu. Za Romo je bil to deveti zaporedni prvenstveni uspeh, za vodilnimi Turinčani zdaj spet zaostajajo za pet točk. Juventus bo v pondeljek igral v Sassuolu. Sinoči je pri Milanu z neborbeno igro spet razočaral Balotelli.

Umrl je Tito Vilanova

BARCELONA - Umrl je bivši trener nogometneve Barcelone Tito Vilanova. Star je bil 45 let, pred dvema letoma pa so mu zdravnički diagnosticirali raka obušesne slinavke. Vilanova so v četrtek sprejeli v bolnišnico zaradi črevesnih težav, povezanih z razvojem bolezni. Včeraj so ga operirali, a je po nekaj urah izdihnih. Vilanova je trener Barcelone postal julija 2012 po odhodu Pepa Guardiole. Čeprav je podpisal dvoletno pogodbo, je moral julija 2013 zaradi zdravstvenih težav zapustiti trenerki stolček.

JADRANJE - Tekmovalca JK Čupa končala regata za svetovni pokal v Hyeresu na 27. mestu

Hitra, a nezadovoljna

Jadralca JK Čupa Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta nastop na regati za svetovni pokal v francoskem Hyeresu končala na 27. mestu. Zadnji dan sta v 10. in 11. plovu zasedla 29. in 24. mesto, zadržali česar sta svojo uvrstitev v primerjavi s četrtkom poslabšala za dve mesti.

Klub temu, da sta naša jadralca nastopila v najmočnejši svetovni konkurenči, s svojim nastopom nista bila zadovoljna.

»Razočarana sva, z nami pa tudi najin trener, ker po tehničnem znanju in hitrosti in ničemer ne zaostajava za vodilnimi in je bil boj za uvrstitev v zaključno regato za medalje povsem v najinem dometu. Žal pa sva si privočila preveč osnovnih taktičnih napak, tudi tokrat, skratka, nisva bila dovolj zbrana,« je po včerajnjem nastopu povedal krmar Simon Sivitz Košuta. Dokaz o tem je tudi potek zadnjih dveh regat, saj sta bila po prvi boji na obeh zadnjih, nato pa sta nadoknadiila kar veliko število mest, žal pa je bil zaostanek že prevelik, da bi lahko dosegla boljši uvrstitev in tudi višji končni položaj.

Jaš in Simon sta vsekakor dosegla najboljšo uvrstitev med italijanskimi posadkami, od katerih sta se po uvodnih kvalifikacijah v »zlatu« skupino uvrstili še dve. Giulio Desiderato in Andrea Tra-

ni sta končala na 34. mestu, Francesco Rebaudi in Matteo Ramian pa na zadnjem, 41. Regata v Hyeresu je štela za Italijo tudi kot druga selekcija za nastop na poletnem SP v Santanderju, kjer bodo posamečne države »lovile« prvi 12 prepuštnic za nastop na olimpijskih igrah 2016 v Riu de Janeiru. V Santanderju bodo nastopile štiri najboljše italijanske posadke, zato je nastop Jaša in Simona na SP praktično zagotovljen.

V današnji sklepni regati za medalje bosta s prvega mesta začela olimpijski prvak, Avstralec Mathew Belcher in njegovo flokist William Ryan. Pred Groza Mantism in Kaglišem imata že skoraj neulovljivo prednost. V finalu najboljših so po vrstnem redu od 3. do 10. mesta še posadke iz Francije, Švedske, Argentine, Španije, ZDA, Hrvaške (Fantela in Marinčić), Velike Britanije in Nemčije.

ZSSD - Na srečanjih v Ljubljani

O težkih razmerah, a tudi o marketingu

Sodelavci kabineta novega ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazda Žmavca so na sedežu ministrstva sprejeli skupno delegacijo ZSSDI in SŠZ, ki sta jo vodila obe predsednika Ivan Peterlin in Marijan Velik. Delovne seje sta se udeležila tudi operativna tajnika Martin Maver (ZSSDI) in Marko Loibnegger (SŠZ), piše v tiskovnem sporščilu Združenja slovenskih športnih društev v Italiji.

Oba predsednika sta zelo izčrpno predstavila delovanje obeh krovnih športnih organizacij in se v podrobnostih dotaknila tudi posameznih specifik njihovih včlanjenih društv. Kabinet sta seznanila tudi z dokaj težkimi finančnimi pogoji, pod katerimi – predvsem v tej težki gospodarski krizi – delujejo slovenska športna društva v zamejstvu. Izpostavila pa sta odlično sodelovanje med zamejskimi športnimi organizacijami iz Italije, Avstrije in Porabja ter Uradom za Slovence v zamejstvu in po svetu, kjer so venomer naleteli na dokaj izosten posluh.

Skupaj s svetovalcem ministra Žmavca, Dejanom Podgorškom in njegovim svetovalcem Matijo Brodnjakom, so predstavniki ZSSDI in SŠZ izdelali dokaj podrobni delovni program, ki bo še nadgrajeval bodoče sodelovanje med Uradom vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in zamejskimi krovnimi športnimi organizacijami.

Delegacija ZSSDI, ki jo je vodil predsednik Ivan Peterlin in v kateri sta bila še

član izvršnega odbora Edvin Carli in operativna tajnica Ksenja Slavec, se je sestala tudi z generalnim sekretarjem OKS Tonetom Jagodicem ter poslovnim direktorjem in direktorjem marketinga pri OKS gospodoma Damjanom Pintarjem in Jožkom Križanom. Beseda je tekla o športnem marketingu, o pravilni nastavitvi tovrstnih programov ter o znanju, ki ga je treba imeti zato, da si lahko na tovrstnem tržišču uspešen. Dogovorili so se, da se bo lahko predstavnštvo ZSSDI udelenilo tovrstnemu posvetu, ki ga prireja OKS v mesecu maju v Ljubljani in pa možnost, da bi bilo ZSSDI kot partner OKS soudeleženo pri evropskih športnih projektih, je še zapisano v sporščilu ZSSDI.

KOŠARKA - Promocijska liga, sinoči: Polisportiva Isonzina – Dom Gorica 75:70 (27:16, 31:32, 51:44)

Obvestila

AŠD BREG vabi na redni občni zbor, ki bo v prvem sklicanju v sredo, 30. aprila ob 20.00 uri in v drugem sklicanju v četrtek, 22. maja ob 21.00 uri v društvenih prostorih občinskega športnega centra Silvana Klajbana.

primorski_sport
facebook

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

BAVISELA 2014 Znana prva imena boljših maratoncev

TRST - Organizatorji letošnje Bavisele so objavili prva imena vrhunskih tekáčev, ki bodo v nedeljo, 4. maja, poleg Italijanov Stefana Scainija in Anno Incerti, nastopili na maratonu med Gradiščem in Trstom. Tako bo na 42 km tekmoval tudi lanski zmagovalec tunizijskega maratona, francoski državljan Larbi Es-Sraidi z osebnim rekordom 2:10:08, druga imena so zaenkrat Maročan Nasef Ahmed (2:10:59) in mladi Kenijec Chepkwík Alex Saekwo (2:14:30), med ženskami pa italijanska prvakinja 2009 Laura Giordano (2:35:36).

EVROLIGA - Polfinalna para zaključnega turnirja košarkarske evrolige Real Madrid - Real Madrid in Maccabi - CSKA Moskva. Real in CSKA sta odločilni zmagi zabeležila na petih tekma. Real Madrid je pred domaćimi gledalcji premagal branilce naslova Olympiacos s 83:69, CSKA pa je bil v Moskvi boljši od Panathinaikosa s 74:44. **LIGA ABA** - Jutrišnja finalista sta zagrebški Cibona in Cedevita. Cedevita je sinoči premagala branilce naslova, Partizan, z 81:79.

EURO 2020 - Švica se je s stadionom St. Jakob Park v Baslu umaknila iz boja za obračune Euro 2020, ki bo v 13 državah po Evropi. Že pred tem so se Euru 2020 odpovedali tudi Praga in poljski mesti Varšava ter Chorzow.

SKOKI - 36-letni Finec Janne Ahonen namerava vztrajati v karavani smučarskih skakalcev vsaj do SP leta 2017, če ne vse do OI 2018 v Pjeongčangu.

NBA - Košarkarji Memphisa so v končnici povedli z 2:1 v zmagah, potem ko so doma po podaljšku premagali Oklahoma City z 98:95. Slovenec Beno Udrih je v 14 minutah za zmagovalce dosegel 12 točk. Ekipi igrača na štiri zmage.

SMRT - V 84. letu starosti je umrl Stanko Lorger, prvi slovenski nosilec odličja z atletskega evropskega prvenstva (3. mesto leta 1958 v Stockholm) in peti z olimpijskimi igeri v Rimu leta 1960 v teku na 110 m ovire.

SMEROKAZ - Danes v tržaški športni palači

Košarkarice SGT začenjajo finale za preboj v najvišjo italijansko ligo

Na Bledu začetek veslaške sezone - Pred TV kolesarska klasika - Motociklisti jutri za VN Argentine

PEŠ NA TEKMO - »SGT CALLIGARIS - TORINO« Korak od nebes. Tržaške košarkarice SGT Calligarisa bodo danes ob 20.30 poskušale postaviti temelje za senzacionalno napredovanje v žensko A1-ligo. V tržaški športni palači Pala-Rubini, potem ko so v polfinalu izločile višje postavljeno Genova - Tržačanke so bile v rednem delu tretje, Genovčanke druge - bodo v finalu končnice za napredovanje gostile Piramis Torino, ki se je v finale za napredovanje uvrstil klub četrtemu mestu v rednem delu sezone (v polfinalu je prekošil Geas iz Sesta San Giovannija). Prav zaradi tega bodo v finalu imele varovanke trenjca Nevia Giulianija v slučaju tretej odločilne tekme (igra se na dve zmagah) celo prednost domačega igrišča. Dvoboj presenečenj torej, ki naj bi v tržaško športno palaco privabil številno občinstvo, tudi zato ker bo prav na željo predsednika društva SGT Federica Pastorja vstop prost. Trener Giuliani računa na običajno zelo dobro obrambo, ki je SGT-ju omogočila preboj v finale. Tržačanke nimašo izrazitih strelk, a lahko računajo na homogeno ekipo. Povratna tekma bo v Turinu v sredo, 30. aprila (ob 21. uri), morebitna tretja tekma znova v Trstu v soboto, 3. maja ob 20.30.

NA IZLET - »PRVOMAJSKA REGATA« Na blejskem jezeru bo danes in jutri na sporednu tradicionalno Prvomajsko regato. Velik dogodek v organizaciji Veslaškega kluba Bled in Veslaške zveze Slovenije bo letos dosegel mejo 55. izvedbe, ki ob jezeru privabi veliko športnih navdušencev. Današnji program je namenjen malim disciplinam s tekmovanjem v enojcu in dvojcu, medtem ko bo jutrišnji program osredotočen na za to regato tradicionalne kategorije (zlasti četverci). Jutri bo nekaj tekmovanj tudi v mlajših kategorijah. V jutrijnih urah (od 10. do 12. ure) so na sporednu predtekmovanja, v popoldanskih (med 15. in 18. uro) pa finalna tekmovanja.

Alternativa 1: Zadnja priložnost. Danes v Kopru bodo domači nogometni imeli na voljo najbrž zadnjo priložnost, da se znova vključijo v boj za naslov. V goste prihaja Mari-

bor, ki je v zadnjih tednih nekoliko pritisnil na plin, a »kanarčki« se ne bodo zlahka predali. Sicer se je zaostanek nekoliko povečal, tako da se je Maribor oddaljil na pet točk razdalje, vendar na Bonifiki želi Koper izkoristiti prednost domačega igrišča in favoriziranim Mariborčanom znova dihati za ovratnik. Tekma s pričetkom ob 20.05 bo tudi v neposrednem prenosu po Tv Slo 2.

NA KAVČU - »100. LIEGE-BASTOGNE LIEGE« Le štiri dni po Valonski puščici se bodo najboljši kolesarji potili po Ardenih še jutri, ko se bo zaključil triptih enodnevnih dirk s prestižno Liege-Bastogne-Liege. Letošnja dirka bo imela poseben značaj, saj gre za stoto izvedbo, tako da se bo zmagovalce gotovo vpisal v analne te klasične kolesarske dirke. Po res trdih 263 kilometrih se bo Liege-Bastogne-Liege letos zaključila v Ansu, kjer naj bi se okrog 16.30 predstavila manjša skupina kolesarjev. Zmagal bo sevda tisti, ki bo po številnih kratkih vzponih ohranil še največ moči. Naj bo to Gilbert ali Valverde, ki sta zmagala na Amstel Gold Race-u oziroma na Valonski puščici, ali kdo drug. Kot običajno boste dirko lahko spremljali tako po kanalu Eurosport kot po Rai Sport oziroma Rai 3.

Alternativa: Svetovno prvenstvo v motociklizmu se je iz Severne preselilo v Južno Ameriko, točneje v Argentino, kjer bo konec tedna v ospredju VN Argentine v kategorijah MotoGP, Moto2 in Moto3 na novem dirkališču Termas de Rio Hondo. Doslej je v prvenstvu imel Marquez očitno premoč, in podoben naj bi bil razplet tudi na tretji veliki nagradi sezone v najelitnejši kategoriji.

Neposredno boste lahko dirke spremljali izključno po satelitski tv Sky s sledenimi urniki: kvalifikacije ob 17.35 Moto 3, ob 19.10 Moto GP, ob 20.05 Moto 2; VN ob 16. uri Moto 3, ob 17.20 Moto 2, ob 19. uri Moto GP. Drugače lahko spremljate izključno posredni prenos kvalifikacij in dirke v kategoriji Moto GP (ob polnoči v soboto kvalifikacije, v nedeljo ob isti uri velika nagrada) po kanalu Cielo. (I.F.)

NOGOMET - Jutri v promocijski ligi

Prva odločitev?

Vesna v Tavorjani za elitno ligo - Okrnjeni Kras v Repnu - Breg (s številnimi navijači) v Krminu

Jutrišnji predzadnji krog (zadnji bo 4. maja) bo pomemben za veliko večino ekip naših društev. Odločil en pa bi lahko bil le za kriško Vesno, ki bo v okviru promocijske lige odšla na gostovanje v Tavorjano pri Čedadu. V kriškem taboru ostajajo trdno priključeni z nogami na tleh: na gostovanje se ne bodo odpeljali z avtobusom, ampak kot običajno s kombiji. Trener Andrea Zanuttig ne bo imel na razpolago poškodovanega Degrassija (zlom roke) in Giannea, ki je zaradi službenih obveznosti odšel v Peru. Nogometna Vesna so trenirali včeraj in bodo zadnji trening pred jutrišnjim gostovanjem opravili še danes zjutraj. Torreanese (44 točk) je že dosegel obstanek in nima več možnosti za uvrstitev v play-off.

Vesna bo napredovala v elitno ligo, če ...

1. premaga Torreanese; 2. igra neodločeno in igrata neodločeno tudi Torviscosa ter Zaule; 3. izgubi in izgubi tudi Torviscosa, Zaule igra neodločeno ali pa izgubi, Trieste Calcio ne zmaga.

Vrstni red: Vesna 59, Torviscosa 55, Zaule 54, Trieste Calcio 53.

KJE BO IGRALA VESNA?

Torreana di Cividale ali Torreana di Martignacco. V slovenščini ni dileme. Vesna bo jutri igrala v vasi Tavorjana pri Čedadu. V italijanščini je to Torreano di Cividale, ne pa Torreano di Martignacco. V naši skupini na facebooku Primorski_sport smo objavili zemljevid, da se kriški navijači ne bodo izgubili.

Domači šport

DANES

Sobota, 26. aprila 2014

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Don Bosco; 20.30 v Trstu, Don Milani: Servolana - Breg

UNDER 14 DEŽELNI - 16.00 v Trstu, Ul. Veronesa: Azzurra - Kontovel

ODOBJKA

MOŠKA C-LIGA - 20.00 v Sovodnjah: Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Volley club; 20.30 v Rojalju del Rojale: Reana - Olympia ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Repnu: Zalet - Millennium 1. MOŠKA DIVIZIJA - 19.00 v Štandrežu: Val - Naš prapor

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 v Repnu: Zalet Kmečka banka - CUS Trieste

JUTRI

Nedelja, 27. aprila 2014

NOGOMET

ELITNA LIGA - 16.00 v Repnu: Kras Repen - Rivignano

PROMOCIJSKA LIGA - 16.00 v Tavorjani: Torreanese - Vesna; 16.00 v Štandrežu: Juventus - Sevegliano

1. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Krminu: Cormonese - Breg; 16.00 v Trebčah: Primorec - Muglia; 16.00 v Trstu, igrišče Ferrini: Ponziana - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Bazovici: Zarja - Montebello Don Bosco

3. AMATERSKA LIGA - 16.00 na Prosek: Primorje - Fiumicello; 16.00 v Doberdobu: Mladost - Lucinico; 16.00 pri Sv. Ivanu v Trstu, Ul. Sanzio: Cgs - Gaja

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Manzanu: Manzanese - Kras Repen

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Buttriu: Buttrio - Juventus

NAJMLAJŠI - 10.30 na Prosek: Kras - Sistiana; 10.30 v Gorici: Audax - Sovodnje

KOŠARKA

UNDER 14 DEŽELNI - 11.00 v Dolini: Breg - Libertas TS

ODOBJKA

MOŠKA B2-LIGA - 17.30 v Padovi: Mestrino - Sloga Tabor Televita

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.00 v Trstu, Ul. Forlanini: Killjoy - Kontovel

UNDER 18 ŽENSKE - 18.00 v Trstu, 1. maj: Zalet Barich - Villesse

UNDER 17 MOŠKI - 17.00 v Trstu, Visintini: Altura - Olympia

TENIS

Mladinska ekipa skupnega projekta Soča Zadružna banka Doberdob So-

KOŠARKA - C-liga

Pomembno za Bor in Breg

V elitni ligi bo Kras v Repnu (prvič pod takirko Arčaba-Gulič) gostil Rivignano, ki si bo v zadnjih dveh krogih skušal izboriti najboljši izhodiščni položaj za igranje play-outa. Kras (odsotni bodo Žlogar, Giordano, Carli in Kneževič, ki je sicer začel trenerati, toda bo na razpolago šele za morebitni play-off) mora zmagati in seveda upati v spodrlsjaj vodilne Fontanafredde na gostovanju v Chiionsu. Rdeče-beli morajo paziti tudi na tretjevrsčeni San Daniele (jutri proti Cjarlinsu), ki ima sicer 12 točk zaostanka. Če bo San Danieleju uspelo zmanjšati zaostanek na manj kot deset točk zaostanka, bo moral Kras pred državnim play-offom igrati še deželnega.

V promocijski ligi bo Juventina v Štandrežu gostila Sevegliano. Rdeče-beli potrebujejo še dve točki za uvrstitev v končnico.

V 1. AL bo napeto v Krminu, kjer bo Cormonese gostil Breg. Obe ekipi sta s 57 točkami prvi na lestvici. »V Krminu bomo odšli sproščeni. Trenirali smo dobro in imamo na razpolago vse igralce. Cormonese je odlična ekipa. Mi bomo dali vse od sebe,« je dejal načelnik nogometne sekcijs Brega Giuliano Praselj. V Krmin se bodo jutri z avtobusom odpeljali tudi nekateri navijači, ki se bodo zbrali v športnem centru Silvana Klabiana ob 11. uri. Tekma se ne bo odločnila, saj tri točke prednosti še ne zagotavljajo matematično napredovanje v višjo ligo. Breg bo v zadnjem krogu gostil Ponziano, Cormonese pa bo igral v gosteh proti Pierisu. Če se bo redni del prvenstva končal z dvema ekipama na vrhu, bo potrebna dodatna tekma.

Jutri v živo po našem spletu

Jutri boste od 16. ure dalje lahko v živo spremljali rezultate ekip naših društev po naši spletnej strani www.primorski.eu.

DANES V SOVODNJIH - Trofeja narodov, 17.30: Zda - Mehika. V ponedeljek ob 19.00 bo v Sovodnjah še četrtnjake Trofeje Rocco.

vodnje bo doma igrala proti tržaškemu Volley clubu

V boju za končno 2. mesto v ženski C-ligi se bo Zalet v Repnu pomeril z goriškim Millenimum, ki je v zadnjih devetih nastopih doživel kar sedem porazov in padel na sredino lestvice. Zdaj igra z nekoliko oslabljeno postavo, saj so nekatere igralke celo zapustile klub. Za naša dekleta je to prilognost, da vše dolgem prvenstvo (do konca maja) vknjižijo nove dragocene točke. Trener Bosich z zadovoljstvom ugotavlja, da je prizadevnost na treningih še na višku. Danes bo lahko računal na vse igralke, vrnila se je tudi Giulia Spanio.

Za odbojkarje Sloge Tabor Televita bi lahko bilo jutrišnje gostovanje v Mestrinu pri Padovi že odločilno. Pomerili se bodo z nasprotnikom, za katerega je tekma v slogo biti ali ne biti, v primeru zmage (tudi »le s 3:2) pa bi se najbrž od »vročega« 11. mesta, ki še vodi v nižjo ligo oddaljili za odločilnih šest ali celo sedem točk, pod pogojem, da direktni tekme Casalserugo izgubi proti Cordenonsu. Ta je v zadnjih krogih precej popustil, a je še v boju za uvrstitev v končnico in torej vse prej kot nezainteresiran za zmago. Če se bo torej uresničil sanjski scenarij, si bodo slogaši že dva koga pred koncem še tretjič zapored zagotovili obstanek v državni B2-ligi. To je bil tudi letos njihov začetni cilj, a ne smemo pozabiti, da jim je še pred slabirna dverna meseca zelo slabo kazalo. Jutrišnja tekma bo seveda za slogaše vse prej kot lahka, dokazali pa so, da lahko pridejo do točk tudi brez pomoči zdaj poškodovanega kapetana Ambroža Peterlinja, prvi trening po velikonočnem premoru pa so potrdili razmeroma dobro formo. Na prvi tekmi januarja v Repnu je Sloga Tabor proti Mestrinu zmagala s 3:2, ko pa njena forma ni bila najboljša. Tekma je za slogaše tako pomembna, da res ni nevarno, da ne bi na gostovanje odšli v znamenu največje možne zbranosti.

V ospredju pozornosti naše odbojkarske javnosti je seveda tudi združena ekipa Olympia v deželni C-ligi, ki je zdaj prvi favorit za napredovanje v B2-ligo. V naslednjih dveh krogih bo gostovala pri ekipaah z začetja lestvice, danes na Videmskem proti Reani. Za Goricanice pride v pošte samo gladka zmaga. Njihov cilj je, da do (najbrž) odločilnega spopada proti Fincantieriju 10. maja v Gorici obdržijo štiri točke prednosti. V tem primeru bi napredovali že, če bi proti Fincantieriju osvojili točko (poraz s 3:2), v primeru poraza bi se s Tržičani pomerili še enkrat na dodatni tekmi. Danes bodo v Reani predvidoma nastopili v popolni postavi.

Mladinska ekipa skupnega projekta Soča Zadružna banka Doberdob So-

Pri Ponziani bodo jutri gostovali igralci Sovodenj. »Če bomo zmagali, bomo skoraj rešeni, brez play-outa,« je dejal predsednik Custrin ki pa se zaveda pomembnosti dvoboja. Pri belo-modrih so pod vprašajem nastopi Bernardisa, Panića in Bajca. V sredo so sovodenjci trenirali na umetri travi v Novi Gorici, »da bi se boljše privadili na umetno podlago igrišča Ferrini v Trstu,« je še dodal Custrin.

Primorec ima še kako možnost, da se uvrsti v play-off. Zmagati mora na preostalih dveh tekmapi (jutri proti Muglii) in upati na spodrlsjaj Isontine.

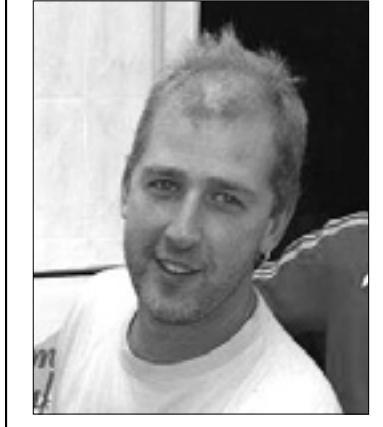
V 2. AL se za končnico prvenstva poteguje Zarja, ki bo jutri gostila Montebello. Paziti mora na Villesse, ki ima tri točke zaostanka.

V 3. AL ima Gaja le še teoretične možnosti, da se uvrsti v play-off. Gropajsko-padrška ekipa bo namreč v zadnjem krogu prosta. Jutrišnja tekma proti ekipi Cgs je torej zadnja v letošnji sezoni. Play-off pa sta

si že zagotovila Primorje, ki bo jutri gostilo Fiumicello, in Mladost, ki bo v Doberdalu igralo proti Lucinicu. (jng)

MAKSI PERTOT Košarka, vrt in kuhinja, teka raje ne

Maksi Pertot je bil nekoč aktiven košarkar. »Na koše sem metal zgozo petnajst let. Igral sem pri Boru, Ciciboni in Sokolu,« se mlajši let spominja sicer ne prav star Maksi Pertot (letnik 1971), Barkovljjan, ki živi pri Fernetičih. Maksi pravzaprav košarke ni nikdar polnoma opustil. »Enkrat tedensko se s prijatelji družimo v telovadnici v Sežani, to se dogaja v četrtekih zvečer, in odigramo košarkarsko tekmo. Pošteno se spotimo in nato se druženje nadaljuje s klepetom po dobrem kozarčku,« nam je o svoji rekreativnosti povedal Pertot in dodal: »Pozimi igramo v sežanski telovadnici, do katere smo prišli s posiljanjem trenerja Sokola Lazarevskega. Pred tem smo igrali na Prosek. Poleti pa se preselimo na tržaški konec. Bolj natančno na odprtoto košarkarsko igrišče kulturnega društva v Barkovljah, kjer imamo na razpolago tudi manjšo kuhinjo. Po košarkarskih tekmap se s soigralci preizkušamo tudi v kulinaricnih tekmovanjih. Najbolj pogosto z jedmi na žaru.«

Kuharstvo je tudi eden izmed Maksijevih konjičkov. »Skupaj z vrtnarstvom, ki je tudi neke vrste rekreativa. Žal pa je prostega časa malo, saj prezivim večji del dneva v svoji trgovini.« Ob nedeljah si Maksi rad ogleda nogometne tekme Krasa. Ko le more, pa gre tudi na košarkarske tekme Jadran. »Včasih ob četrtekih tudi organiziramo prijateljske tekme z nekdanjimi Jadranovimi igralci. Se to bom dodal: našo rekreativno košarkarsko skupino, ki je kar številčna (razpon med letniki je širok, od letnikov 1982 do 1966), smo nekolič hecno poimenovali Legende zamejske košarke. Ampak niti zdaleč zato, ker bi bili mi sami neke legende. Čisto enostavno želimo medse privabiti čim več nekdanjih košarkarjev.«

Maksi pozimi rad smuča. »Pred leti sem tudi tekel s prijateljem, ki je nato nadaljeval, jaz pa sem tek opustil, saj mi je dolgočaren.«

Kaj pa zdrava prehrana? »Resnici na ljubo nisem pozoren. Rad kuham, tako da rad preizkušam različno hrano. Hvala bogu nimam težav s težo,« je še povedal Pertot.

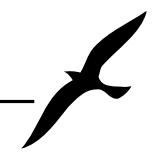
MUJALONGA 2014 - Danes, kolesarstvo, kronometer: start ob 9.00 iz trgovskega centra Montedoro. Jutri, tek (10 km), start v Miljah ob 9.30.

»Slovenska Gorica« 3. na Trofeji pokrajin

Gorica odbojkarska reprezentanca fantov do 15 let ([na slike](#)), ki jo v celiotu sestavljajo igralci Olympia, Soče in Vala, je na Trofeji pokrajin v telovadnicah pri Brščikih in v Repnu osvojila končno 3. mesto. Iz finala jo je s 3:0 (25:14, 25:14, 26:24) izločil kasnejši zmagovalec Videm, ki je v tekmi za 1. mesto odpravil Trst. V tekmi za 3. mesto pa je Gorica z 2:0 (25:14, 25:22) premagala Pordenon. Za reprezentanco trsta je v standardni postavi igral tudi slogaš Peter Jerič.

Gorica: Simon Cotič, Luca Pellis, Jan Bensa (L), Tomaž Cotič, Gregor Devetak, Alexander Ferletić, Nikolaj Hlede, Peter Persoglia, Mitja Pahor, Ivan Antonutti, Bernard Terpin (L2), trener Federico Ferrazza, pomožni trener Andrej Vogrič.

Gospod Ban, Kontovec po rodu, je - po go-spodu Volčiču - daleč največja zamejska televizijska zvezda v Italiji. Njegove razvedrilne oddaje iz Milana, središča italijanske zasebne televizije, so postale tako popularne, da si jih je v slabem desetletju ogledalo na stotine milijone ljudi (»... pretežno over 50,« je pristavil med pogovorom). Zato je bilo prav, da je srečanje s takoj pomembno medijsko osebnostjo potekalo ob najbolj prestižni proseski mizi: tisti v baru Lukša, za katero je do nedavnega sprejemal svoje goste z vsega sveta najbolj imenitni Zamejec, Boris Pahor.

Na pragu 40 let se vračate v domače loge. Diplomirali ste iz filmologije, 110 na 110. Ali vas je navdihnil film Vrni se domov, Lassie?

»Ha, ha ... seveda! Odigral sem naslovno vlogo!«

Kako je bilo v Milanu?

»Vse lepo in fajn. Pa tudi zelo uspešno. A v Milanu ni bilo morja, ni bilo naših krajev, ni bilo družine. Občutil sem domotožje. Potem so se stvari spremene: ni bilo več začetnega poklicnega zagona, svoje je prispevala tudi kriza, denarja je bilo vse manj. Z ženo sva se odločila, da je pravi čas

V Milanu je spoznal Raimonda Vianella, Sandro Mondaini, Gerryja Scottija. Starosta italijanske televizije Mike Bongiorno ga je »ocenil« kar po ameriško: »Good boy!«

za vrnitev domov, saj imava dva otroka in zažela sva, da bi obiskovala slovensko šolo.«

Začeli ste na koprski televiziji. Kaj vam je pomenila tista izkušnja?

»Veliko. A na koprski televiziji sem bil predvsem novinar. S časom pa sem dognal, da raje ustvarjam. Všeč mi je bilo napovedovanje, razvedrilo.«

Kar vas je popeljalo v Milan ...

»Bilo je leta 2003. Šel sem tako rekoč s trebuhom za kruhom. Prodal sem bobne in odšel s kovčkom v Milan.«

Bili ste bobnar skupine Status symbol. Zdresirali ste Tinkaro Kovac ...

»Ne, ne ... Tinkara je začela z nami, imela pa je mnogo drugih projektorov. Tudi brez Status symbolov bi postala zvezda slovenske glasbe, ker je ogromen talent.«

Koliko ste prejeli za bobne?

»Ah, kdo bi se spomnil ... morda kakih tisoč evrov.«

Kako je bilo v Milanu?

»Nekaj mesecov sem se preživil z delom v kliničnih centrih, trkal na vrata, posiljal življenjepise, kazal videotoposnetke. Srečal sem se s producent-

Banova TV oddaja Festa in piazza je bila argument diplomske naloge na univerzi IULM. Študentka Claudia Carducci je zagovarjala diplomsko delo pred najbolj znanim italijanskim TV kritikom Aldom Grassom, ki se je v Corriere della sera zelo pojavno izrazil o oddaji.

ko Telelombardia, a iz vsega tega ni bilo nič. Ob božiču 2003 sem se vrnil na Kontovel in si rekел: Bye, bye Milan.«

Potem pa?

»Februarja 2004 me je poklicala producentka Te-lombardia. Na vrat na nos sem odpotoval v Milan, že isti teden sem vodil televizijsko oddajo v živo.«

Ali ste takrat postali Eugenio?

»Že na prvem srečanju mi je producentka, Maria Grazia Battaini, razložila, "po čem so fruške," kot bi rekli po domače. Eugen je bilo za pretežno starejše televizijske gledalce tistih oddaj preveč "moderno", "eksotično" ime, me je opozorila, in predlagala italijansko različico Eugenio. Sprejel sem, ker sem iskal službo, potreboval službo in sem sanjal delo na določeni ravni.«

Sedaj pa: Eugenio ali Evgen?

»Jaz sem vedno ostal Evgen in bom tudi vedno Evgen. Med drugim z "v-jem". Vi dobro poznate mojo družino. Moj brat je Tomaž z "ž-jem", moja sestra Saša s "š-jem". Naša imena niso nekakšna "neutralna" imena: to so pristna slovenska imena!«

Kakšno je bilo življenje v Milanu?

»Presto. In zelo delavno: včasih sedem dni na teden. Bilo pa je zelo kaotično. Zato Milana nisem vzljubil. Tam sem bil zaradi dela.«

Katere oddaje ste vodili?

»Najbolj znana je bila Festa in piazza. Trajala je po osem ur, razdeljena na dva dela. Enkrat na te-

POGOVOR - Najbolj znani slovenski TV voditelj

Eugenio je spet postal Evgen

Bili ste kot zamejski Fazio.

»Tako nekako ... Stopati po tistem odru, zaseti slačilnice, v katerih so čakali na nastope Celenzano, Arbore, Fiorello in drugi, kaj takega ne doživis vsak dan.«

Belen?

»Belen, kaj?«

Ali ste gostili tudi vsedržavno znane goste?

»Seveda. Z nimi so bili Nicola di Bari, zelo simpatičen, Los Marcellos Ferial, Tony Santagata, Memo Remigi, Mal, ki je prispeval iz Pordenona; aaah, potem je prišel tisti "mulo triestin" - Bobby Solo. Z njim sva se pogovarjala v tržaščini.«

V tržaščini?

»Da, njegovi starši so bili Tržačani.«

Koliko so prejemali za sodelovanje v vaših oddajah?

»To je odvisno. Sedaj ne prejmejo dejansko nič:

»povračilo potnih stroškov in hotel. Tudi sama Mediatiset ne plačuje več gostom tistih vsot, ki jih je nekdaj.«

Koliko pa so prejemali gostje v zlatih časih?

»Če je bil honorar za koncert 1.500 evrov, smo

»mi« plačevali kakih 600, 700, 800 evrov. Od 500 do tisoč evrov. Sedaj prejemajo visoke honorarje samo velike televizijske zvezde ...

Vi ste bili televizijska zvezda ...

»Ne. Jaz sem bil zvezda le na krajevni ravni.«

Imeli ste celo svojo osebno žensko garnituro: Le ragazze Ban Ban, ali Deklice Ban Ban, kot bi jim rekli po naše ...

»Ja, v oddaji O la va o la spacca. Tisto je bil višek

naše produkcije. Imeli smo 24 "pon-pon girls", z

ustrezno siglo,

in te punce so se imenovale Si-

gnorine Ban Ban. ((zapoje siglo)) Signorine Ban-

Ban / noi balliamo il can-can / nei programmi di

Antenna Treeree ...«

Ali je bila vaša soproga na te vaše televizijske gospodične kaj ljubosumna?

»Neeeee ... Verjetno so vse ženske malo ljubo-

sumne. Ampak jaz sem se poročil s fantastično žensko, imam fantastično ženo, ki je zelo intel-

igentna. Jaz ji nisem dal nikoli - ponavljam: nikoli!

- priložnosti, da bi bila ljubosumna; vedno sem se obnašal lepo, nikoli nisem skakal čez plot, ali

je zatajil!«

Kateri poklicni dogodki so vam ostali najdražje vtisnjeni v spominu?

»Naštrel bi tri: na milanskem stadionu San Siro, na

sredini igrišča, sem v odmoru dobrodelne tekme

- "tipu" Stari-Mladi - pel in plesal pred 20 tisoč gle-

dalcii.

S svojimi Deklicami Ban Ban ...

»Seveda: zapeli in zaplesali smo siglo oddaje O la

va o la spacca Balla che fa bene.«

Drugi podvig?

»Dve leti zapored sem vodil osrednji milanski

pust: Carnevale Ambrosiano. Prej sem že vodil

Kraški pust, a milanski je nekaj povsem drugega:

na trgu Duomo se je zbral po 150 tisoč ljudi.«

Tretji dogodek?

»Bil je sicer številčno manjši, a vseeno zanimiv. V

Sanremu sem vodil festival plesne glasbe, in sicer

na odru gledališča Ariston.«

Ali še hodite v Milan?

»Enkrat mesečno. Ob nedeljah snemamo štiri oddaje z naslovom Tutti a bordo za televizijo 7 Gold.«

Po Milanu ste se vrnili na Radio Trst A. Z Markom Sancinom in Borisom Devetakom vodite Radioaktivni val. Jutri boste s celotno valovsko ekipo nastopili v živo v zgoniškem športno-kulturnem centru. Boste pripravili kaj posebnega?

»Krstno izvedbo slovenske različice Cecchettovce Gioca jujer za vse zamejske penzioniste.«

V Zgoniku boste Eugenio ali Evgen?

»Uff ... Ponavljam: jaz sem Evgen in bom vedno Evgen. A veste kaj? Tudi Gerry Scotti ni Gerry in Pippo Baudo ni Pippo. Tisto je njegovo umetniško ime.«

Za nekatere uspešne Zamejce je pač tako: ko jim postane zamejstvo pretežno, zaslovijo širom po državi z drugim imenom. Saj tudi Mitja Volčič je v Rimu Demetrio ...

Na San Siru z Deklicami Ban Ban

V ŽIVO TV oddaje Evgena Bana si je ogledalo na milijone ljudi

Piše Marjan Kemperle

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMEF
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.00 in zatome ob 20.05
Dolžina dneva 14.05

LJUNIČNE MENE
Luna vzide ob 4.24 in zatome ob 17.07

NA DANŠI DAN
1962 – Zadnji dan zelo toplega in sončnega vremenskega obdobja. V Solkanu pri Novi Gorici se je ogrelo do 27,8 °C, v Tolminu do 27,7 °C, v Braniku na Krasu do 27,6 °C, v Črnomlju do 27,5 °C in v Dragonji v Istri do 26,8 °C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.20 najniže -32 cm, ob 6.59 najviše 18 cm, ob 12.42 najniže -33 cm, ob 19.15 najviše 51 cm.
Jutri: ob 1.55 najniže -44 cm, ob 7.48 najviše 25 cm, ob 13.24 najniže -33 cm, ob 19.47 najviše 55 cm.

MORIE

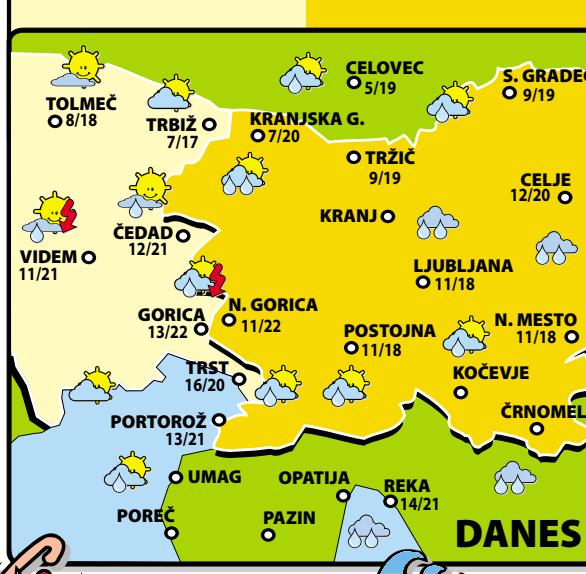
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 15 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 15 2000 m 5
1000 m 11 2500 m 2
1500 m 8 2864 m -1
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegne 6, v gorah 7.

CELOVEC

CELOVEC
S. GRADEC
S. GRADEC

CELOVEC
S. GRADEC
S. GRADEC

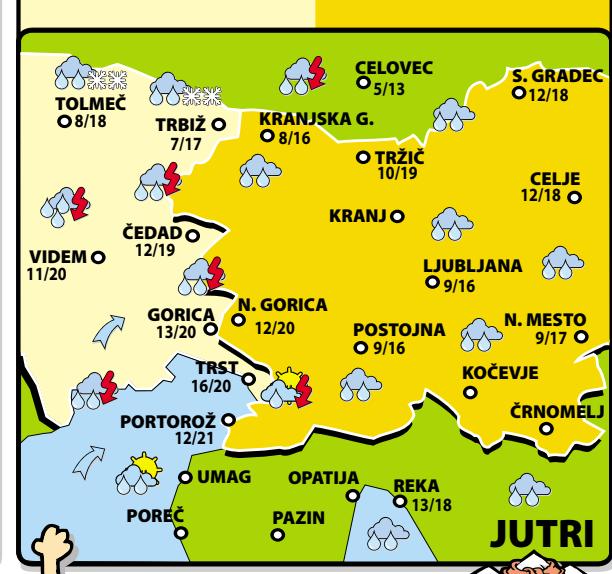

Povod po deželi bo spremenljivo oblako s padavinami. Oblačnost bo verjetno nekoliko gostejša na vzhodu. Zjutraj bo ob morju pihala zmerna burja, popoldan pa zmenen jugozahodnik.

Danes bo v zahodni Sloveniji sprva še delno jasno, a se bo že dopoldne pooblačilo. Drugod bo pretežno oblako. Zjutraj bodo krajevne padavine predvsem v vzhodnih krajih, nato pa tudi drugod.

Po vsej deželi bo oblačno z možnimi dežavnimi padavinami, ki bodo povečani obilne, nekoliko močnejše na zahodu. Nad okoli 2000m bo snežilo. Ob morju bo pihal zmenen jugozahodnik.

Jutri bo pretežno oblako, občasno ob deževalo. Hladnejše bo.

Princ George končal prvo turnejo v tujini

SYDNEY - Najslavnejši britanski dojenček, prince George, sin princa Williama in vojvodinje Kate (foto ansa), je uspešno končal prvo turnejo v tujini, na kateri je osvojil srca Avstralcev in Novozelandcev. William in Kate sta ob koncu turneje, ki jo je družina začela 7. aprila, včeraj v Canberri presenetljivo obiskala slovesnost v spomin na žrtve prve svetovne vojne, med katero so se spomnili pristanka avstralskega in novozelandskega vojaškega korpusa na turškem polotoku Galipoli 25. aprila 1915. Slovesnosti se je udeležilo 37.000 ljudi, par pa je ob spomeniku posadil drevo. Mlada kraljeva družina se je nato vkrcala na avstralsko vojaško letalo, s katerim so poleteli v Sydney. Od tam so odpotovali domov.

Noam Chomsky sluti neodvisnost Škotske

EDINBURGH - Eden najuglednejših intelektualcev in političnih analitikov Noam Chomsky (Arhiv PD) je dejal, da mu intuicija govori, da bodo Škoti na referendumu 18. septembra glasovali za neodvisnost. Chomsky proučuje podrobnosti in posledice morebitne neodvisnosti Škotske. Izrazil je tudi upanje, da bo v Evropi prišlo do večjega prenosa oblasti s centralnih na lokalne strukture. Profesor Hugh Pennington z Univerze Aberdeen, ki je med akademiki viden nasprotnik škotske neodvisnosti, je že izrazil presenečenje zaradi podpore Chomskega neodvisnosti.

TIME - Seznam stotih najvplivnejših osebnosti na svetu

Na njem 41 žensk

NEW YORK - Ameriška revija Time je na letošnji, že 11. po vrsti, seznam sto najvplivnejših ljudi na svetu uvrstila 41 žensk, kar je rekordno število. Na naslovniči je sicer revija objavila fotografijo ameriške pevke Beyoncé. Na seznamu je tudi 16-letna Pakistanka Malala Jusafzai, ki se bori za pravico do izobrazbe deklic v islamskem svetu.

Namestnica urednika revije Time Radhika Jones je dejala, da skušajo vsak let sestaviti seznam, ki ni le prikaz najmogočnejših ali najbogatejših ljudi na svetu, ampak seznam ljudi, katerih vpliv dejansko narašča.

Letošnji seznam vključuje številne ženske, ki niso zaslovele le na enem področju, ampak imajo vpliv tudi mimo svojega poklica. Beyoncé ta-

ko ni le pevka, ampak ustvarjalka glasbe, ki je sprožila svetovno razpravo o feminizmu in ženskih vprašanjih.

Poleg Beyoncé in Jusafzajeve so na seznamu med drugim nekdanja državna sekretarka ZDA Hillary Clinton, in sicer že sedmič, novozelandska igralka golfa 17-letna Lydia Ko, predsednica ameriške centralne banke Federal Reserve Janet Yellen, ameriška pevka Miley Cyrus, voditeljica ameriške televizije Fox Megyn Kelly, glavna izvršna direktorica General Motors Mary Barra, srbska umetnica Marina Abramović in druge.

Med moškimi so se na seznam uvrstili med drugim papež Francišek, ameriški predsednik Barack Obama, ruski predsednik Vladimir Putin, nogometaš Cristiano Ronaldo, nekdanji

sodelavec ameriške agencije za nacionalno varnost Edward Snowden, ameriški državni sekretar John Kerry ter milijarderja, brata Charles in David Koch, ki porabljata milijone za konzervativne politične kandidate v ZDA.

Obrazložitev za uvrstitev na seznam so za uvrščene pisali drugi slavni. Za papeža je spremeno besedo na pisal Obama, ki ga je pochlabil kot osvežitev za današnje cinične čase.

Z ruskega predsednika Putina je prispevek napisala nekdanja državna sekretarka ZDA Madeleine Albright, ki ni imela usmiljenja zaradi ruske agresije v vzhodni Evropi. "Leta 2008 sem napisala, da bo Putin nadloga za zvezzo Nato in vir delitev v Evropi. Motila sem se. Še hujše je," je med drugim zapisala Albrightova. (STA)

RUANDA - 95 tisoč otrok brez staršev

Umetne družine kot pomoč žrtvam genocida

23-letni Jean Claude Nkusi je tako »oce« kar za 24 otrok

KIGALI - Ruandec Jean Claude Nkusi (na posnetku) je star 23 let, ima pa kar 24 otrok. A ti nimajo njegovih genov, vse, kar imajo skupnega, je to, da so preživeli genocid leta 1994, v katerem je umrlo 800.000 ljudi. Jean Claude je eden izmed številnih mladih v Ruandi, ki so v od vojne razdeljeni državi ustvarili t. i. umetne družine s ciljem pomagati žrtvam. Jean Claude pripada etnični skupini Tutsijev in je član organizacije Združenje študentov, preživelih genocida (AERG). To je leta 1996 ustanovilo 12 študentov Univerze Ruanda, odtlej pa so se razširili na več kot 43.000 univerz in srednjih šol po vsej državi, na svoji spletni strani poroča ameriški CNN.

AERG umetne družine svojih članov ustvarja na podlagi tega, katero šolo oz. univerzo obiskujejo. Ko družina nastane, se njeni člani zberejo in demokratično izvolijo »oce« in »mater« iz svojih vrst. Tovrstne družine ne živijo skupaj, si pa medsebojno pomagajo, ko gre za finance in druga vprašanja. Kot je pojasnil eden izmed koordinatorjev AERG Daniel Tuyizere, so Ruandci navajeni živeti v velikih družinah, a med genocidom je bilo pobitih veliko ljudi. »S tem smo se spopadi takoj, da smo ustvarili umetne družine, da bi se lahko vrnili tja, kjer smo bili,« je dodal.

Gre za najnajst, je dodala koordinatorka AERG Constantine Rukundo. »Potrebujes nekoga, ki skrbis zate,« je povedala in pojasnila, da je cilj, da tovrstne družine ostanejo skupaj za vedno. Po ocenah Unicefa je zaradi genocida v Ruandi 95.000 otrok postalero sirot. Od tega jih je bilo 70 odstotkov priča umorom ali drugemu nasilju, številni so bili sami žrtve nasilja ali posilstev. Težave so se zanje nadaljevale tudi po letu 1994. Do leta 2001 je po ocenah 264.000 ruandskih otrok zaredi aidsa, ki je bil v veliki meri posledica posilstev, izgubilo enega ali oba starša.

Številni mladi zaradi tega danes živijo v revščini in brezdomstvu ter trpijo številne travm in pravnih vprašanj. Med drugim so zaradi smrti staršev številnim zasegli zemljo, ko so bili premisladi, da bi se temu uprli. (STA)